

Łódź, dnia 6 października 2022 roku

Pani
Dorota Kubiak
Wójt Gminy Brzeźnio

WK – 602/37/2022

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz.U. z 2022 r., poz. 1668) informuję Panią Wójt, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Gminie Brzeźnio¹. Kontrolą objęto lata 2020 – 2021 i wybrane zagadnienia z lat wcześniejszych, dotyczące przede wszystkim: prowadzenia rachunkowości; długu publicznego; sprawozdawczości; realizacji dochodów z podatków i dochodów z majątku; udzielania zamówień publicznych; wydatków budżetowych; ewidencji i inwentaryzacji majątku. Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa. Wykazane uchybienia i nieprawidłowości dotyczyły, w szczególności²:

I.

W zakresie ustaleń organizacyjnych

1. Rejestr instytucji kultury, dla których organizatorem jest Gmina Brzeźnio, prowadzony był jedynie w formie papierowej. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 stycznia 2012 roku w sprawie sposobu prowadzenia i udostępniania rejestru instytucji kultury (Dz. U. z 2012 r., poz. 189), rejestr instytucji kultury jest prowadzony w postaci elektronicznej, pozwalającej na sporządzanie z niego wydruków oraz uniemożliwiającej dokonanie wpisu przez osobę nieuprawnioną (§ 2). Ponadto stosownie do § 4 ust. 1 wymienionego rozporządzenia – niezależnie od prowadzonego przez organizatora rejestru, dla każdej instytucji kultury zakłada się i prowadzi oddzielnie elektroniczną księgę rejestrową.

---

¹ Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w dniach od 11 kwietnia 2022 do 10 czerwca 2022 roku. Protokół został podpisany w dniu 16 sierpnia 2022 roku.

² Wystąpienie pokontrolne podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 902), z ograniczeniami wynikającymi z art. 5 tej ustawy.

2. W uregulowaniach wewnętrznych w zakresie przyjętych zasad kontroli wewnętrznej nie określono systemu dokumentowania procesów związanych z zarządzaniem ryzykiem (nie określono wzorów dokumentów oraz instrukcji ich obiegu). Nie przedłożono również kontrolującą dokumentacji w zakresie funkcjonowania w jednostce systemu kontroli zarządczej w tym obszarze. Należy wskazać, że do zapewnienia adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej zobowiązuje wójta (burmistrza, prezydenta miasta) art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz.1634 ze zm.).
3. Uchwałą nr XXXIV/197/2017 Rady Gminy Brzeźnio z dnia 2 sierpnia 2017 roku stwierdzono, że z dniem 1 września 2017 roku nastąpiło przekształcenie Zespołu Szkół w Brzeźniu w Zespół Szkolno-Przedszkolny w Brzeźniu, do którego zostało włączone Publiczne Przedszkole w Brzeźniu, natomiast uchwałą nr XXXIV/196/2017 Rady Gminy Brzeźnio z dnia 2 sierpnia 2017 roku stwierdzono, że z dniem 1 września 2017 roku nastąpiło połączenie Szkoły Podstawowej w Barczewie i Publicznego Przedszkola w Barczewie w Zespół Szkolno-Przedszkolny w Barczewie.

Obsługę jednostek oświatowych prowadzi Gminne Centrum Usług Wspólnych w Brzeźniu. Na mocy uchwały XXVI/151/2016 Rady Gminy Brzeźnio w sprawie utworzenia Gminnego Centrum Usług Wspólnych w Brzeźniu, wspólną obsługą objęto: [1] Zespół Szkół im. Wacławy Matusiak w Brzeźniu, [2] Szkołę Podstawową im. Zbigniewa Świętochowskiego w Barczewie, [3] Publiczną Szkołę Podstawową im. Jana Pawła II w Kliczkowie Wielkim, [4] Szkołę Podstawową im. Juliana Tuwima w Ostrowie, [5] Publiczne Przedszkole im. Przyjaciół Kubusia Puchatka w Brzeźniu, [6] Publiczne Przedszkole w Barczewie.

Do czasu kontroli jako jednostki obsługiwane przez Gminne Centrum Usług Wspólnych figurowały jednostki wymienione w uchwale XXVI/151/16, co oznacza, że nie dokonano aktualizacji wykazu jednostek obsługiwanych, pomimo, że w 2017 roku dokonano połączenia szkół w Brzeźniu i Barczewie z przedszkolami w tych miejscowościach w zespoły.

W zakresie ewidencji księgowej i sprawozdawczości

1. W zakresie prawidłowości wykazywania skutków finansowych zwolnień w zakresie podatku od nieruchomości od osób prawnych, w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP za 2020 rok zawyżono ww. skutki o kwotę 17.298,22 zł, co wynikało z uwzględnienia w wartości skutków zwolnień gruntów ochotniczych straży pożarnych, sklasyfikowanych w ewidencji gruntów jako użytki rolne, wody i nieużytki, i niezajętych na prowadzenie działalności gospodarczej (zawyżenie o kwotę 17.315,90 zł) oraz zaniżenia zwolnień dotyczących budynków mieszkalnych o kwotę 17,68 zł (zaniżenie zwolnionej powierzchni budynków mieszkalnych o 34 m²). W 2021 roku skutki zwolnień w podatku od nieruchomości od osób prawnych wykazane w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP zostały zawyżone o 19.548,19 zł, co wynikało z uwzględnienia w kwocie skutków zwolnień gruntów ochotniczych straży pożarnych sklasyfikowanych w ewidencji gruntów jako użytki rolne, wody i nieużytki, i niezajętych na prowadzenie działalności gospodarczej (zawyżenie o kwotę 18.350,64 zł), zaniżenia zwolnień dotyczących budynków mieszkalnych o kwotę 105,62 zł (zaniżenie zwolnionej powierzchni budynków mieszkalnych o 195,60 m²) oraz zawyżenia zwolnień dotyczących budynków pozostałych o kwotę 1.303,17 zł (różnica ta wynikała z uwzględnienia zwolnienia budynków

hydroforni użytkowanych przez (...) ³ obliczonych jako skutki zwolnień za cały rok, natomiast (...) ⁴ został zlikwidowany z dniem 30 czerwca 2021 roku, a jego mienie zostało przejęte przez Gminę Brzeźnio - zatem skutki powinny obejmować jedynie 6 miesięcy).

Ustawodawca w art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 1452 ze zm.) wskazał, że opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości nie podlegają użytki rolne lub lasy, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej. Jednostki OSP zasadniczo nie prowadzą działalności gospodarczej, a jedynie działalność statutową jako stowarzyszenia, a co za tym idzie grunty będące w ich posiadaniu, które są sklasyfikowane jako użytki rolne i leśne podlegają opodatkowaniu odpowiednio podatkiem rolnym lub leśnym. Jednostki OSP, wykorzystujące grunty na potrzeby ochrony przeciwpożarowej, które są sklasyfikowane jako grunty rolne lub leśne, stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. b ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 333) oraz art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 30 października 2020 roku o podatku leśnym (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 888 ze zm.) powinny zostać opodatkowane tymi podatkami odpowiednio do klasyfikacji danego gruntu. Według wypisów z rejestru gruntów, część jednostek OSP jest właścicielami gruntów, część użytkownikami wieczystymi, a część włada gruntami bez tytułu prawnego.

2. W zakresie skutków finansowych decyzji wydanych przez organ podatkowy w sprawie umorzenia zaległości w zakresie podatku od nieruchomości oraz łącznego zobowiązania pieniężnego, wykazanych w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP sporządzonych według stanu na koniec 2021 roku, stwierdzono przypadek, gdzie wystąpiła różnica między kwotą wynikającą z decyzji – 394 zł, a kwotą odpisaną z ewidencji księgowej 384 zł. W sprawozdaniu uwzględniono niższą kwotę, tj. taką jaka została uwzględniona w ewidencji.
3. Skutki finansowe obniżenia górnych stawek podatkowych w zakresie podatku od nieruchomości od osób prawnych zostały zawyżone w 2020 roku o kwotę 7.412,23 zł, natomiast w 2021 roku o kwotę 8.862,94 zł (przyczyną było zawyżenie skutków zwolnień dotyczące głównie jednostek OSP, co szczegółowo zostało opisane w protokole kontroli).
4. W sprawozdaniu Rb-NDS - o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2021 roku, w wierszu D15. Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych - wykazano kwotę 1.733.493,71 zł, natomiast w pozycji D13a. - Niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych - wykazano kwotę 17.622,91 zł. Ustalono, że część wolnych środków w kwocie 1.051.162,85 zł wykazanych w pozycji D.15. sprawozdania Rb-NDS powinna zostać wykazana jako nadwyżka z lat poprzednich (według wyliczenia zamieszczonego w protokole z kontroli), natomiast wolne środki (art. 217 ust. 2 pkt 6

---

³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

ww. ustawy) powinny wynieść jedynie 681.209,22 zł. Ponadto w pozycji D13a. powinna zostać wykazana kwota 18.744,55 zł.

Stan środków finansowych za 2020 rok powinien zostać w sprawozdaniu Rb-NDS za 2021 rok zidentyfikowany następująco: [1] 1.051.162,85 zł – nadwyżka z lat poprzednich; [2] 18.744,55 zł - niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych (pozycja D13a); [3] 681.209,22 zł – wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.

Również w sprawozdaniu Rb-NDS - o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 marca 2022 roku w wierszu D15. - Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, wykazano kwotę 7.863.091,87 zł, w wierszu D13. - Nadwyżka z lat poprzednich wykazano kwotę 2.524.108,00 zł, natomiast w pozycji D13a. - Niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych, wykazano kwotę 8.047,52 zł. Ustalono, że na dzień 31 grudnia 2021 roku Gmina Brzeźnio posiadała wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych jedynie w kwocie 744.058,00 zł (wolne środki z 2020 roku w kwocie 681.209,22 zł powiększone o przychody z tytułu pożyczki otrzymanej w 2021 roku w kwocie 62.848,78 zł) oraz niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 36.367,46 zł. Ponadto, Gmina Brzeźnio w 2021 roku osiągnęła nadwyżkę budżetową w kwocie 9.250.649,53 zł. Szczegółowe wyliczenia zostały zamieszczone w protokole kontroli.

Stan środków finansowych za 2021 rok powinien zostać w sprawozdaniu Rb-NDS za I kwartał 2022 roku zidentyfikowany następująco: [1] 9.614.821,93 zł – nadwyżka z lat poprzednich; [2] 36 367,46 zł - niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych (pozycja D13a.); [3] 744.058,00 zł – wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.

Powyższe rozliczenie nie uwzględnia nieprawidłowości związanych z ustaleniem kwoty dochodów w 2021 roku, która miała wpływ na kwotę nadwyżki budżetu za 2021 rok (nieprawidłowość opisana poniżej w pkt 6).

Według wyjaśnienia Skarbnika Gminy Brzeźnio, właściwe rozliczenie stanu środków finansowych zostanie ujęte w sprawozdaniu Rb-NDS za II kwartał 2022 rok, po wcześniejszym dokonaniu odpowiednich zmian w budżecie Gminy na 2022 rok.

5. Ewidencja lokat bankowych ze środków zgromadzonych na rachunku budżetu przebiegała nieprawidłowo, tj. przy założeniu lokaty dokonywano zapisu na kontach Wn 133 Ma 224 oraz jednocześnie drugiego zapisu Wn 224 Ma 133 tylko na innych analitykach kont 133 i 224. Powyższe zapisy służyły udokumentowaniu wpływu środków z rachunku budżetu na rachunek lokaty oraz wpływu środków na rachunek lokaty. Na dzień 31 grudnia 2021 roku konto 224-01 – Rachunek lokaty terminowej, wykazywało saldo strony Ma w kwocie 8.464.191,83 zł. Powyższa kwota wynikająca z salda konta 224-01 nie została wykazana w bilansie z wykonania budżetu, co rodziło niezgodność między zestawieniem obrotów i sald a bilansem z wykonania budżetu. Również drugostronnie konto 224-02-01 wykazywało saldo strony Wn w kwocie 8.464.191,83 zł, które nie zostało uwzględnione w bilansie z wykonania budżetu. Mimo tej niezgodności należy uznać, że niewykazanie powyższych sald było działaniem poprawnym, gdyż salda te wynikały z nieprawidłowych

księgować. Konto 224 wykazywało zarówno saldo strony Wn jak i saldo strony Ma w kwocie 8.464.191,83 zł, tylko na różnych analitykach, co zostało odzwierciedlone w zestawieniu obrotów i sald. Należy wskazać, że założenie lokaty terminowej ze środków na rachunku bankowym podlega ewidencji księgowej w ramach konta 133, co oznacza, że księgowanie jest dokonywane pomiędzy analitykami do konta 133, na których ewidencjonowane są środki na poszczególnych rachunkach bankowych prowadzonych lub wyodrębnionych w ramach rachunku budżetu gminy.

6. W bilansie z wykonania budżetu wykazano Pozostałe należności i rozliczenia, w kwocie 69.832,20 zł. Powyższa kwota wynikała z salda strony Wn konta 224-02-08 – Inne rozrachunki i dotyczyła dokięgowanych pod datą 31 grudnia 2021 roku dochodów, które zostały przypisane w Urzędzie Gminy w 2021 roku, a które wpłynęły w 2022 roku. Na powyższą kwotę złożyły się dochody: [1] z wynajmu Komunalnego Domu Pogrzebowego w kwocie 100 zł (92,60 - netto, 7,40 - VAT), wpłacone na rachunek budżetu w dniu 3 stycznia 2022 roku (Wb 1/2022); [2] za korzystanie z siłowni w kwocie 313 zł (289,83 zł – netto, 23,17 zł – VAT), wpłacone na rachunek budżetu w dniu 4 stycznia 2022 roku (Wb 2/2022); [3] wpływy z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami w kwocie 69.419,20 zł (w tym należność główna – 69.252,60 zł, odsetki – 70,60 zł, koszty upomnień – 96,00 zł), które dotyczyły 2021 roku, a zostały wpłacone na indywidualne rachunki, a następnie przekazane na rachunek budżetu w okresie od 3 do 10 stycznia 2022 roku. Powyższe dochody stanowiły przychody Urzędu Gminy w Brzeźniu (były realizowane przez urząd JST), które zostały zaewidencjonowane na koncie 720 na podstawie dokonanych przypisów. Dochody te Urząd Gminy oraz budżet Gminy Brzeźnio otrzymał (kasowo zrealizował) w 2022 roku, zatem dochodami budżetu gminy powinny się stać w 2022 roku, zgodnie z zasadą kasowego wykonania budżetu. W myśl § 5 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 342) - w celu ustalenia nadwyżki lub deficytu budżetów jednostek samorządu terytorialnego operacje dotyczące ich dochodów i wydatków są ujmowane w księgach rachunkowych na odrębnych kontach księgowych w zakresie faktycznie (kasowo) zrealizowanych wpływów i wydatków dokonanych na bankowych rachunkach budżetów oraz rachunkach bieżących dochodów i wydatków budżetowych jednostek budżetowych, z wyjątkiem operacji szczególnych określonych w odrębnych przepisach. W 2022 roku dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w kwocie 69.419,20 zł zostały w dniu wpływu zaewidencjonowane poprzez zapisy Wn 133 Ma 901, a następnie na podstawie polecenia księgowania KOWB/2 z dnia 31 stycznia 2022 roku wyksięgowane zapisem ujemnym Wn 133 Ma 901. Natomiast dochody za korzystanie z Komunalnego Domu Pogrzebowego zostały rozliczone na podstawie dokumentu WB/O/1 oraz za korzystanie z siłowni na podstawie dokumentu WB/O/2 poprzez zapis Wn 133 Ma 224. Należy wskazać, że w opisanym przypadku dochody 2021 roku zostały zawyżone, a w 2022 roku zaniżone o kwotę 69.832,20 zł.

Powyższa nieprawidłowość spowodowała zawyżenie dochodów budżetu w 2021 roku o kwotę 69.832,20 zł, a tym samym zawyżenie wyniku wykonania budżetu w 2021 roku (nadwyżki) również o kwotę 69.832,20 zł. W 2022 roku dochody budżetu zostały o ww. kwotę zaniżone.

7. W bilansie Urzędu Gminy Brzeźnio za 2021 rok w pozycji B.II.1. - Należności z tytułu dostaw i usług, wykazano kwotę 2.827,34 zł, na którą złożyły się należności wynikające z konta 225 – Rozrachunki z budżetami, a dotyczące podatku od towarów i usług do odliczenia w następnych okresach w kwocie 2.627,34 zł oraz należności wynikające z konta 224 – Rozliczenie udzielonych dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich, w kwocie 200 zł. Tymczasem, w pozycji B.II.1. – Należności z tytułu dostaw i usług, wykazuje się zasadniczo saldo strony Wn konta 201 - Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami, które w jednostce na dzień 31 grudnia 2021 roku było zerowe. Ponadto, naliczony podatek VAT podlegający odliczeniu w następnych okresach sprawozdawczych powinien zostać wykazany w pozycji B.II.2. – Należności od budżetów. Wskazać również należy, że saldo konta 224, w przypadku jego wystąpienia, wykazuje się zasadniczo w pozycji B.II.4. - Pozostałe należności. Zatem w pozycji B.II.1. powinna zostać wykazana kwota 0,00 zł.
8. W zakresie zobowiązań z tytułu dostaw i usług na koniec 2021 roku stwierdzono koszty, które nie zostały ujęte w księgach rachunkowych 2021 roku, wynikające z dwóch faktur na łączną kwotę 887,78 zł, dotyczące usług wykonanych w grudniu 2021 roku. Powyższe stanowiło naruszenie art. 6 ust. 1 i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 217 ze zm.), w świetle których – w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte i przypadające na ich rzecz przychody i obciążające jednostkę koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego niezależnie od terminu zapłaty oraz do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.
9. Spośród dokumentów stanowiących zobowiązania na koncie 201 na dzień 31 grudnia 2021 roku (28 dokumentów) - 12 dokumentów zostało zapłaconych po upływie terminu płatności. Opóźnienia wynosiły do od 1 do 7 dni.
10. Wójt Gminy Brzeźnio w dniu 14 grudnia 2016 roku wydał zarządzenie nr 59/2016 w sprawie podjęcia centralizacji zasad rozliczeń podatku od towarów i usług w Gminie Brzeźnio oraz jej jednostkach budżetowych i zakładzie budżetowym. W § 4 pkt 5 określono, że kierownicy powinni przedłożyć wykaz kont bankowych, na które będzie zwracana nadwyżka naliczonego VAT nad należnym. Ponadto procedura określała, że w przypadku zaistnienia konieczności powinny zostać dokonane zmiany w polityce rachunkowości w zasadach funkcjonowania kont związanych z rozliczeniem VAT. Na podstawie tego zapisu, kontrolowana jednostka mogła dokonywać zwrotu nadwyżki podatku naliczonego nad należnym innym jednostkom organizacyjnym niż zakład budżetowy.

Wobec powyższych postanowień należy wskazać, że zwrot nadwyżki podatku naliczonego nad należnym jednostkom organizacyjnym jest możliwy jedynie w przypadku zakładu budżetowego, z uwagi na fakt, że przepisy ustawy z dnia 5 września 2016 roku o szczególnych zasadach rozliczeń podatku od towarów i usług oraz dokonywania zwrotu środków publicznych przeznaczonych na realizację projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu przez jednostki samorządu terytorialnego (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 280), nie przewidują przekazywania z budżetu jednostki samorządu terytorialnego środków finansowych wynikających z rozliczenia podatku VAT do jednostek budżetowych. Zwrot różnicy podatku wynikającej ze scentralizowanej deklaracji VAT ma być

dokonywany przez urząd skarbowy na rachunek jednostki samorządu terytorialnego. Natomiast jednostka samorządu terytorialnego decyduje według swojego uznania o przekazaniu tej nadwyżki jedynie do zakładu budżetowego.

11. W zakresie zgodności obrotów konta 223 w ewidencji budżetu Gminy Brzeźnio ze sprawozdaniem zbiorczym Rb-28S za 2021 rok, ustalono że przekazanie środków z dotacji na promocję szczepień na wydatki zostało zaewidencjonowane na koncie 224 zamiast na koncie 223, co spowodowało różnicę pomiędzy zapisami konta 223 a sprawozdaniem Rb-28S w wysokości 10.000 zł.
12. W zakresie zgodności obrotów konta 222 w ewidencji budżetu Gminy Brzeźnio ze sprawozdaniem zbiorczym Rb-27S za 2021 rok, ustalono że: [1] błędnie zaewidencjonowano na koncie 222 dotację na dofinansowanie zadania Termomodernizacja budynku UG (refundacja wydatków) w kwocie 27.587,95 zł. Dotacja ta powinna zostać zaewidencjonowana na koncie 224, a następnie przeniesiona na konto 901 lub bezpośrednio na koncie 901 – jako dochód budżetu. Powyższa dotacja została przeksięgowana z konta 222 na konto 901 na podstawie dokumentu WB/O/145; [2] dochody Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wykazane w sprawozdaniu jednostkowym Rb-27S za 2021 rok zostały zawyżone o kwotę 18,36 zł stanowiącą dochody Skarbu Państwa za wydanie Karty Dużej Rodziny, natomiast dochodem Ośrodka i budżetu Gminy Brzeźnio powinna być jedynie kwota 0,97 zł. W sprawozdaniu jednostkowym Rb-27S sporządzonym przez Ośrodek dochody wykonane ogółem powinny wynieść zatem 24.232,88 zł; [3] na koncie 222 nie zastosowano czystości zapisów do kwoty 437,63 zł mylnie wpłaconej przez Ośrodek za usługi opiekuńcze, która została zwrócona do Ośrodka, co spowodowało zawyżeniem obrotów na tym koncie.
13. W zakresie dochodów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzeźniu ustalono, że na koncie 222-02-01 - Fundusz alimentacyjny, ewidencjonowano dochody zarówno w części stanowiącej dochód budżetu państwa, jak i stanowiącej dochód budżetu Gminy Brzeźnio. Dochody pochodzące z funduszu alimentacyjnego zwracane przez Ośrodek na rachunek budżetu powinny być ujmowane zapisem Wn 133 Ma 224 – Rozrachunki z budżetami, w części stanowiącej dochody budżetu państwa oraz Wn 133 Ma 901 w części stanowiącej dochód Gminy. Kwota, która podlega przekazaniu do budżetu państwa powinna zostać ujęta zapisem odwrotnym Wn 224 Ma 133.
14. Rachunek bankowy dochodów Urzędu Gminy był prowadzony wspólnie z rachunkiem bankowym budżetu. W związku z powyższym, ewidencja przypisanych memoriałowo dochodów Urzędu odbywała się bez użycia konta 222, a dochody zrealizowane przez Urząd były przeksięgowywane na konto 800 w korespondencji z kontem 130 - na podstawie poleceń księgowania (poza wynagrodzeniem płatnika za terminową wpłatę podatku). Urząd Gminy w Brzeźniu nie sporządzał sprawozdania jednostkowego z wykonania planu dochodów Rb-27S, a ewidencja w księgach rachunkowych Urzędu i budżetu odbywała się na podstawie zestawień dochodów Urzędu sporządzanych przez pracownika odpowiedzialnego merytorycznie. Powyższe stanowiło naruszenie § 6 ust. 1 pkt 3 oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1564 ze zm.), które stanowiły, że sprawozdania zbiorcze w szczególności sprawozdań jednostkowych - są sporządzane przez przewodniczących zarządów jednostek samorządu terytorialnego na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek im podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki

budżetowej i jako organu. Natomiast zgodnie z treścią § 9 ust. 2 ww. rozporządzenia - kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Obecnie w powyższym zakresie obowiązują tożsame regulacje zawarte w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 roku poz. 144 - obowiązujące od dnia 22 stycznia 2022 roku. Należy zauważyć, że to zapisy dokonane w księgach Urzędu są postawą do sporządzenia sprawozdań jednostkowych, a nie sprawozdania (w tym przypadku zestawienia) są podstawą do dokonywania zapisów w księgach jednostki. Jednostka ewidencjonowała dochody budżetu i jednostki budżetowej na jednym rachunku bankowym, ewidencja na koncie 130 – Rachunek jednostki, była dokonywana okresowo na podstawie zestawień dochodów Urzędu w zakresie jedynie wpłat podatków i opłat oraz należności cywilnoprawnych. Zakres tych zestawień był różny, ale wszystkie zawierały kwoty należności, wpłat, należności pozostałe do zapłaty, nadpłat. Powyższe zestawienia były również podstawą księgowania przypisów, odpisów, a co za tym idzie po ich zaksięgowaniu ustalane były w ewidencji syntetycznej kwoty należności, zaległości i nadpłat. Należy wskazać, że wybrana przez jednostkę formuła prowadzenia wspólnego rachunku dochodów urzędu i budżetu, musi korelować z prowadzeniem ewidencji księgowej w odpowiedni sposób, o czym przesądzają przepisy dotyczące zasad ewidencji na koncie 130 – Rachunek jednostki, zawartym w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej polskiej - może ono służyć również do ewidencji dochodów i wydatków realizowanych bezpośrednio z rachunku bieżącego budżetu jednostki samorządu terytorialnego. W takim przypadku saldo konta 130 w zakresie zrealizowanych wydatków podlega okresowemu przeksięgowaniu na podstawie sprawozdań budżetowych na stronę Ma konta 800, a w zakresie dochodów - na stronę Wn konta 800. Z powyższych przepisów wynika, że wpłaty należności podatkowych i niepodatkowych powinny być ewidencjonowane na podstawie wyciągów bankowych do rachunku budżetu na bieżąco, a nie na podstawie zestawień sporządzanych kwartalnie.

15. W Gminie Brzeźnio ewidencjonowano wyodrębnione rachunki bankowe w zakresie dochodów podatkowych, dochodów z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz opłat za wodę i ścieki (dla klientów masowych), jako rachunki budżetu. Saldo tych rachunków było codziennie przekazywane na rachunek budżetu, zatem faktycznie stanowiły one odrębne od rachunku budżetu, rachunki do gromadzenia dochodów Urzędu Gminy i powinny być one przypisane do ewidencji księgowej Urzędu Gminy, gdyż to na nich odbywało się gromadzenie dochodów realizowanych przez Urząd Gminy. Ewidencja księgowa na tych rachunkach powinna odbywać się z użyciem konta 130 – Rachunek jednostki, jako rachunku dochodów tej jednostki bezpośrednio na podstawie wyciągów bankowych do tych rachunków, a nie memoriałowo jako powtórzenie zapisu na koncie 133. Ewidencja memoriałowa powinna odbywać się jedynie w zakresie dochodów bezpośrednio wpływających na rachunek budżetu i w tym zakresie będzie to wspólny rachunek dochodów budżetu i urzędu.
16. Stan druków ścisłego zarachowania był niezgodny ze stanem wynikającym z książki druków ścisłego zarachowania. Ostatni zapis w książce druków ścisłego zarachowania został dokonany z datą 16 lipca 2019 roku i był to

rozchód czeku o numerze 3339976676 – rachunek wydatków Urzędu Gminy. Pozostałe czeki oraz druki K-103 nie były ujmowane w książce druków ścisłego zarachowania.

17. W jednostce nie opracowano odrębnych zasad ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych z uwzględnieniem przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r., nr 208, poz. 1375).
18. Wydatki na składki członkowskie w Związku Gmin Wiejskich RP kwalifikowano jako udzielenie dotacji w § 2900 - wpłaty gmin i powiatów na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego oraz związków gmin, związków powiatowo-gminnych, związków powiatów, związków metropolitalnych na dofinansowanie zadań bieżących, co było niezgodne z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 513), zgodnie z którymi - składki na rzecz stowarzyszeń krajowych ujmuje się w § 4430 – różne opłaty i składki.
19. Przekazanie dotacji dla Ludowego Klubu Sportowego w Zapole na realizację zadania publicznego pn. „Popularyzacja piłki nożnej wśród mieszkańców miejscowości Zapole” zaewidencjonowano na kontach Wn 224-10 - Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich, Ma 130 – Rachunek bieżący jednostki. Rozliczenie dotacji zaewidencjonowano na kontach Wn 810 - Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje i Ma 224-10 - Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich - na podstawie polecenia księgowania pod datą 31 grudnia 2021 roku w kwocie 53.800 zł, którą uznano za wykorzystaną i rozliczoną. Wartość niewykorzystanych dotacji pozostała na dzień 31 grudnia 2021 roku jako saldo na koncie 224. W 2022 roku kwota pozostająca do zwrotu została zaksięgowana poprzez zapis na kontach Wn 221 Ma 224. Klub dokonał zwrotu kwoty 200 zł w dniu 31 stycznia 2022 roku. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - konto 224 służy do ewidencji rozliczenia przez organ dotujący udzielonych dotacji budżetowych, a także do ewidencji rozliczenia przez instytucje zarządzające i pośredniczące płatności z budżetu środków europejskich. Na stronie Wn konta 224 ujmuje się w szczególności: [1] wartość dotacji przekazanych przez organ dotujący, w korespondencji z kontem 130; [2] wartość płatności dokonanych na rzecz beneficjentów przez Bank Gospodarstwa Krajowego, w korespondencji z kontami 227 lub 230. Na stronie Ma konta 224 ujmuje się w szczególności: [1] wartość dotacji uznanych za wykorzystane i rozliczone, w korespondencji z kontem 810; [2] wartość płatności z budżetu środków europejskich uznanych za rozliczone, w korespondencji z kontami 810 lub 230; [3] wartość dotacji zwróconych w tym samym roku budżetowym, w korespondencji z kontem 130. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 224 powinna zapewniać możliwość ustalenia wartości przekazanych dotacji oraz zaliczek z tytułu płatności z budżetu środków europejskich według jednostek oraz przeznaczenia tych środków. Rozliczone i przypisane do zwrotu dotacje, które organ dotujący zalicza do dochodów budżetowych, i są one ujmowane na koncie 221. Wobec

powyższego, zapis Wn 221 Ma 224 dotyczący ewidencji dotacji podlegającej zwrotowi w kwocie 200 zł był niezgodny z uregulowaniami zawartymi w ww. rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów, gdyż konto 224 nie powinno wykazywać na koniec roku salda i należy rozważyć sposób ewidencji, który umożliwi takie rozwiązanie, aby saldo na tym koncie nie występowało, poprzez wyksięgowanie całej kwoty udzielonej dotacji z konta 224 i przeniesienie jej na konto 810 oraz dokonanie przypisu kwoty podlegającej zwrotowi jako przychodu poprzez zapis Wn 221 Ma 720. Opis do konta 810 w przedmiotowym rozporządzeniu określa, że na stronie Wn konta 810 ujmuje się między innymi wartość dotacji przekazanych z budżetu w części uznanej za wykorzystane lub rozliczone, w korespondencji z kontem 224. Oznacza to, że na koncie 810 powinny znaleźć się jedynie kwoty dotacji przekazanych z budżetu w części uznanej za wykorzystane lub rozliczone, co sugeruje, że część dotacji podlegającej zwrotowi nie powinna zostać zaksięgowana na koncie 810. Zarówno w przypadku ewidencji dotacji w kwocie faktycznie rozliczonej (pomniejszonej o zwrot), jak też w przypadku ujęcia całości kwoty dotacji na koncie 810, ostatecznie i tak cała kwota dotacji zostaje rozliczona z zastosowaniem konta 810, gdyż w pierwszym przypadku kwota zwrotu jest ujmowana również przy zastosowaniu konta 810, tylko częściowo (w kwocie zwrotu) w roku następnym. Zatem jedynie w przypadku zwrotu dotacji w tym samym roku na koncie 810 zostaje ujęta kwota po pomniejszeniu o dokonany zwrot. Przepisy ww. rozporządzeniu dotyczące ewidencji na koncie 224 i 810, nie pozwalają na jednoznaczne określenie poprawnego rozwiązania w zakresie ewidencji zwrotu dotacji w następnym roku. Zaznaczyć jednak należy, że kwota przekazana zleceniobiorcy z tytułu dotacji staje się w całości wydatkiem, chyba że zwrot nastąpi w tym samym roku, a kwota zwrócona w następnym roku staje się dochodem. Zatem, biorąc powyższe pod uwagę ujęcie całej kwoty udzielonej dotacji na koncie 810 w sytuacji dokonania zwrotu jej niewykorzystanej części w roku następnym stanowi działanie prawidłowe.

20. Z dniem 1 lipca 2021 roku na podstawie uchwały nr XXXIV/166/2021 Rady Gminy Brzeźnio z dnia 26 maja 2021 roku, Zakład Gospodarki Komunalnej w Brzeźniu został zlikwidowany. Zadania Zakładu zostały przejęte przez Urząd Gminy w Brzeźniu. Mienie znajdujące się w użytkowaniu Zakładu przejęła Gmina Brzeźnio. Należności i zobowiązania Zakładu przejęła również Gmina Brzeźnio. Pracownicy Zakładu stali się z dniem likwidacji pracownikami Urzędu Gminy w Brzeźniu. Wszystkie przejęte składniki majątku oraz należności i zobowiązania zostały ujęte na kontach odpowiadających treści ekonomicznej poszczególnych składników w korespondencji z kontem 800 – Fundusz jednostki. Należy jednak zauważyć, że zgodnie z opisem zasad funkcjonowania konta 015 – Mienie zlikwidowanych jednostek, znajdującym się w załączniku nr 3 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów - konto 015 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości mienia przejętego przez organ założycielski lub nadzorujący po zlikwidowanym przedsiębiorstwie państwowym, komunalnym lub innej podległej jednostce organizacyjnej. Na stronie Wn konta 015 organ założycielski lub nadzorujący ujmuje w szczególności wartość mienia przejętego po zlikwidowanym przedsiębiorstwie lub innej jednostce organizacyjnej, według wartości wynikającej z bilansu zlikwidowanego przedsiębiorstwa lub jednostki. Ewidencję szczegółową do konta 015 może stanowić bilans zlikwidowanego przedsiębiorstwa lub innej jednostki organizacyjnej wraz z załącznikami. Ewidencja szczegółowa może zawierać również dane z ewidencji pozabilansowej. Konto 015 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan mienia zlikwidowanego przedsiębiorstwa lub innej jednostki organizacyjnej według wartości wynikającej z bilansu tego przedsiębiorstwa lub jednostki, będącego

w dyspozycji organu założycielskiego lub nadzorującego, a nieprzekazanego spółkom, innym jednostkom organizacyjnym lub nieprzejętego na własne potrzeby, albo też zagospodarowanego w inny sposób. Również w złączniku nr 3 do ww. rozporządzenia został zamieszczony opis do konta 855 – Fundusz mienia zlikwidowanych jednostek. Opis tego konta wskazuje, że służy ono do ewidencji równowartości mienia zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych, komunalnych lub innych jednostek organizacyjnych, przejętego przez organy założycielskie i nadzorujące. Na stronie Wn ujmuje się zmniejszenia funduszu z tytułu sprzedaży mienia lub jego likwidacji, a na stronie Ma - Stan funduszu i jego zwiększenia o równowartość mienia zlikwidowanych przedsiębiorstw lub innych jednostek organizacyjnych, ustaloną na podstawie bilansów tych jednostek, w korespondencji z kontem 015. Saldo Ma konta 855 wyraża stan funduszu mienia zlikwidowanych przedsiębiorstw lub innych jednostek organizacyjnych, przejętego przez organ założycielski lub nadzorujący, a nieprzekazanego spółkom, innym jednostkom organizacyjnym lub nieprzejętego na własne potrzeby, lub wartość mienia sprzedanego, ale jeszcze niespłaconego. Z powyżej przytoczonego opisów do kont 015 i 855 wynika, że mienie zlikwidowanego zakładu budżetowego powinno zostać przyjęte do ewidencji poprzez ujęcie na ww. kontach na podstawie bilansu zlikwidowanej jednostki i pozostać tam do czasu jego sprzedaży, przekazania lub rozdysponowania. Natomiast wartość zobowiązań i należności po zlikwidowanej jednostce powinna zostać ujęta w ewidencji na odpowiednich kontach rachunkowych w korespondencji z kontem 800 – fundusz jednostki (co wynika z opisu do konta 800). Należności i zobowiązania zostały poprawnie zaewidencjonowane w księgach Urzędu Gminy Brzeźnio.

21. W przypadku zadania „Termomodernizacji budynku Urzędu Gminy” po ukończeniu inwestycji poniesione koszty z konta 080 zostały przeksięgowane na konto 800-01 – Fundusz jednostki, następnie z konta 800-02 przeksięgowano kwotę 1.479.883,27 zł na konto 011 – Środki trwałe. Należy zauważyć, że uzyskane w wyniku inwestycji środki trwałe przenosi się z konta 080 bezpośrednio na konto 011, natomiast konto 800 koresponduje z kontem 810 w zakresie równowartości środków trwałych uzyskanych z inwestycji.
22. Wpływ dofinansowania do zadania „Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy” w księgach Urzędu Gminy był ewidencjonowany poprzez zapisy: [1] przypis wpływu dofinansowania w ewidencji Urzędu Gminy Wn 221, Ma 720; [2] przeksięgowanie dochodów nieprzypisanych na wynik jednostki Wn 720 Ma 860; [3] przeksięgowanie wyniku na fundusz Wn 860 Ma 800; [4] przeksięgowanie dochodów na podstawie sprawozdania Rb27S - Wn 800 Ma 130; [5] memoriałowy przelew dochodów Wn 130 Ma 221. Taki sposób ewidencji jest niezgodny z systematyką określoną w przepisach ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów. Zgodnie z § 9 rozporządzenia - do przychodów urzędu jednostki samorządu terytorialnego zalicza się dochody budżetu jednostki samorządu terytorialnego nieujęte w planach finansowych innych samorządowych jednostek budżetowych. Do dochodów budżetu nieujętych w planach finansowych innych niż urząd samorządowych jednostek budżetowych zaliczane są przede wszystkim dotacje, subwencje, środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej oraz ze źródeł zagranicznych. Zgodnie z opisem do konta 901 zamieszczonym w załączniku nr 2 do przedmiotowego rozporządzenia - na stronie Ma konta 901 w korespondencji z kontem 133 ujmuje się dochody budżetu:
  - z innych tytułów, w szczególności subwencje i dotacje;
  - pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi;
  - pochodzące z budżetu Unii Europejskiej.

Zatem wpływ tych dochodów następuje bezpośrednio na rachunek budżetu bez udziału jednostek organizacyjnych, a co za tym idzie nie są one ujmowane w planach finansowych tych jednostek. Zgodnie z przyjętymi zasadami ewidencjonowania przychodów, o których mowa w § 9 ww. rozporządzenia, powinny być one ujmowane po stronie Wn na koncie 800 – Fundusz jednostki w korespondencji z kontem 720 - Przychody z tytułu dochodów budżetowych (strona Ma). Saldo konta 720 na koniec roku podlega przeksięgowaniu na konto 860 – Wynik finansowy, a następnie saldo konta 860 po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego zostaje przeniesione na konto 800, co oznacza, że taki sposób ewidencji dochodów wpływających bezpośrednio na rachunek budżetu, a nieujętych w planach finansowych innych jednostek organizacyjnych pozostaje neutralny dla ewidencji księgowej urzędu, gdyż po dokonaniu wszystkich księgowania nie zmienia stanu funduszu jednostki. Ponadto, pominięcie w przedstawionym schemacie ewidencji, księgowania ww. przychodów przy użyciu konta 221 jest zasadne, z uwagi na fakt, że eliminuje on problem zawyżonych należności oraz dochodów ujmowanych w sprawozdaniu jednostkowym Urzędu z wykonania planu dochodów.

23. Na dzień 31 grudnia 2020 roku w klasyfikacji budżetowej dział 700, rozdział 70005, § 0770 wykonano dochody na kwotę 51.512,40 zł. W wymienionej kwocie uwzględniono dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności. zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych - § 0770 klasyfikacji budżetowej dotyczy wpływów z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości. Z kolei dla wpływów z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności przewidziano § 0760.
24. W Instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów finansowo-księgowych, nie przewidziano w katalogu dowodów księgowych dotyczących majątku trwałego, dokumentów o nazwie: „modernizacja środka trwałego” oraz „sprzedaż środka trwałego”, podczas gdy dowody takie były faktycznie stosowane.
25. Stwierdzono przypadki inwentaryzowania majątku metodą weryfikacji, która została dokonana na arkuszach spisu z natury – w pozycji sposób przeprowadzenia wpisano WERYFIKACJA (np. arkusze spisowe nr: 74/2021 – oczyszczalnia w Brzeźniu, 68/2021 – kanalizacja sanitarna i deszczowa na terenie Gminy Brzeźnio, 70/2021 – przydomowa oczyszczalnia Kliczków Mały, 75/2021 – oczyszczalnia w Nowej Wsi). W obowiązującej w badanym okresie Instrukcji inwentaryzacyjnej nie określono wzoru dokumentu stanowiącego podstawę inwentaryzacji metodą weryfikacji. Ponadto, inwentaryzacja metodą weryfikacji nie została przeprowadzona w jednostce na podstawie dokumentacji źródłowej (brak informacji w tym zakresie w przedłożonej dokumentacji), a co za tym idzie nie dokonano weryfikacji realnej wartości inwentaryzowanych składników majątku, co budzić zastrzeżenia w zakresie rzetelności prowadzonych czynności inwentaryzacyjnych. Ponadto stwierdzono przypadki wyceny majątku w łącznej wartości - nie dokonywano rozbicia poszczególnych elementów obiektu celem ustalenia wartości jednostkowej (np. objęte arkuszami spisu z natury Otwartej Strefy Aktywności czy „weryfikacja” sporządzona na arkuszach spisu z natury obiektu oczyszczalni w Brzeźniu – wskazano łączną wartość oczyszczalni w kwocie 4.811.265,39 zł, na którą składały się: 3 budynki, taca ociekowa, osłona śmietnikowa, ogrodzenie, utwardzenie kostką, oświetlenie, monitoring).

W zakresie realizacji dochodów budżetowych

1. W przypadku podatników o numerach kont (...) ⁵, ustalono, że złożyli oni deklaracje na podatek od nieruchomości jako osoby prawne, jednak nie złożyli załączników ZDN-1 i ZDN-2, lub złożone przez nich załączniki zawierały braki, które uniemożliwiały weryfikację przedmiotów opodatkowanych lub zwolnionych. Organ podatkowy nie wzywał ww. podatników do złożenia lub uzupełnienia załączników do deklaracji na podatek od nieruchomości, na podstawie art. 272 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 1540 ze zm.), w myśl którego - organy podatkowe dokonują czynności sprawdzających, mających na celu: sprawdzanie terminowości składanych deklaracji oraz ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Ponadto, zgodnie z art. 274a § 2 ww. ustawy w razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.
2. Podatnik o nr konta (...) ⁶ w deklaracji wykazał do opodatkowania powierzchnię 1.200 m² jako związaną z prowadzoną działalnością gospodarczą. Z wydruku „Informacja o działce” pochodzącego z rejestru gruntów i budynków wynikało, że podatnik jest użytkownikiem wieczystym działki (...) ⁷ sklasyfikowanej jako Bi o powierzchni 1.232 m². Potencjalnie zaniżony podatek od nieruchomości z tytułu różnicy pomiędzy powierzchnią wykazaną w deklaracji a powierzchnią wynikającą z rejestru gruntów za lata 2020-2021 wyniósł 52 zł. Organ podatkowy nie porównując danych wynikających z ewidencji gruntów z danymi zadeklarowanymi przez podatnika naruszył zasadę sformułowaną w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 roku ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 1990 ze zm.), zgodnie z którym - podstawę planowania gospodarczego, planowania przestrzennego, wymiaru podatków i świadczeń, oznaczania nieruchomości w księgach wieczystych, statystyki publicznej, gospodarki nieruchomościami oraz ewidencji gospodarstw rolnych stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków.
3. Podatnik nr konta (...) ⁸ (spółka jawna) w 2020 roku złożył deklarację, lecz bez załączników, natomiast w 2021 roku podatnik nie złożył deklaracji.

---

⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

W deklaracji na 2020 rok podatnik wykazał budynki pozostałe o powierzchni 647 m² oraz budynki związane z działalnością gospodarczą o powierzchni 176 m² oraz grunty związane z działalnością gospodarczą o powierzchni 5.100 m². Ustalono, że głównym przedmiotem działalności podatnika była sprzedaż hurtowa i detaliczna paliw oraz produktów ropopochodnych. Organ podatkowy wysłał do podatnika wezwanie do złożenia deklaracji na podatek od nieruchomości, jednak po dwukrotnym awizowaniu (23 marca 2021 roku i 6 kwietnia 2021 roku) przesyłka została zwrócona nadawcy. Inspektorzy stwierdzili - na podstawie wypisu z Krajowego Rejestru Sądowego, że spółka została rozwiązana z dniem 31 grudnia 2013 roku i wykreślona z rejestru KRS z dniem 7 lutego 2014 roku (uprawomocnienie się wpisu w dniu 27 lutego 2014 roku). (...) ⁹ Należy podkreślić, że z chwilą wykreślenia z rejestru spółka utraciła podmiotowość prawną. Z rejestru gruntów i ksiąg wieczystych wynika, że jest ona nadal właścicielem przedmiotowej nieruchomości. Organ podatkowy nie podjął działań mających na celu wyjaśnienie kwestii opodatkowania przedmiotowej nieruchomości.

4. W przypadku podatnika nr (...) ¹⁰ w deklaracji na 2021 rok opodatkował on grunty jako pozostałe (działka (...) ¹¹ o pow. 0,37 ha oznaczona w ewidencji gruntów i budynków jako B, w 2020 roku były to grunty związane z działalnością gospodarczą) oraz nie opodatkował budynku magazynowego o powierzchni 391 m² (w 2020 roku był to budynek związany z działalnością gospodarczą), w załączniku do deklaracji wpisał, że działalność nie będzie prowadzona. Do deklaracji załączył decyzję nr 691/2019 z dnia 23 sierpnia 2019 roku zatwierdzającą projekt budowlany i udzielającą pozwolenia na budowę dla spółki obejmujący „Przebudowę, rozbudowę istniejącego budynku z przeznaczeniem na halę produkcyjno-magazynową z częścią biurowo-socjalną oraz budowę wiaty wraz infrastrukturą techniczną (wewnętrzny układ komunikacyjny, oświetlenie zewnętrzne, zewnętrzna instalacja wody, zewnętrzna instalacja kanalizacji sanitarnej, zewnętrzna i wewnętrzna instalacja gazowa wraz z naziemnym zbiornikiem na gaz o poj. 6,7m³) na działce (...) ¹²”. Samo złożenie przez podatnika deklaracji nie zwalnia organu podatkowego od wyjaśnienia okoliczności istotnych dla ustalenia stanu faktycznego oraz porównania danych zawartych w deklaracji lub informacji ze stanem rzeczywistym. W zaistniałej sytuacji organ podatkowy powinien dokonać czynności sprawdzających lub wezwać do udzielenia w wyznaczonym terminie niezbędnych wyjaśnień w zakresie zasadności opodatkowania w deklaracji gruntu wg niższych stawek oraz ustalenie czy podatnik miał prawo

---

⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

nie opodatkować budynku, ponieważ z dokumentacji przedłożonej organowi podatkowemu nie wynikało, że budynek zostanie rozebrany, a jedynie przebudowany i rozbudowany. Organ podatkowy nie podjął działań mających na celu wyjaśnienie opodatkowania przedmiotowej nieruchomości przez ww. podatnika.

5. W przypadku podatników o numerach (...) ¹³ inspektorom kontroli nie przedłożono informacji na podatek od nieruchomości lub informacje były niezgodne ze stanem faktycznym. Zgodnie z art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 1452) - osoby fizyczne, z zastrzeżeniem ust. 11, są obowiązane złożyć właściwemu organowi podatkowemu informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych, sporządzoną na formularzu według ustalonego wzoru, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości lub od dnia zaistnienia zdarzenia, o którym mowa w ust. 3.
6. Podatnik nr konta (...) ¹⁴ był opodatkowany przez cały 2015 rok, pomimo że w dniu 2 marca 2015 roku darował gospodarstwo córce (podatnik nr konta (...) ¹⁵). Podatnik nr konta (...) ¹⁶ natomiast został opodatkowany dopiero od 2016 roku. Ciągłość opodatkowania została zachowana, natomiast błędnie został ustalony moment wygaśnięcia obowiązku podatkowego u jednego podatnika i powstania obowiązku podatkowego u drugiego podatnika, który powinien mieć miejsce, od miesiąca następnego po wystąpieniu zdarzenia, od którego zależy ten obowiązek, w tym przypadku od kwietnia 2016 roku. Zgodnie z art. 6 ust. 4 i 5 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych - obowiązek podatkowy wygasa z upływem miesiąca, w którym ustały okoliczności uzasadniające ten obowiązek. Jeżeli obowiązek podatkowy powstał lub wygasł w ciągu roku, podatek za ten rok ustala się proporcjonalnie do liczby miesięcy, w których istniał obowiązek.
7. W przypadku podatników o numerach kont (...) ¹⁷ w dniu 20 czerwca 2016 roku skierowali oni do Wójta Gminy Brzeźnio pełnomocnictwa, w których upoważnili firmę Eko 2 sp. z o.o., Droszewo 71a 11-300 Biskupiec reprezentowaną przez

---

¹³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

członka Zarządu (uprawnionego do samodzielnego reprezentowania spółki) do zapłaty należności z tytułu podatku od nieruchomości za okresy i kwoty indywidualnie wskazane w każdym pełnomocnictwie. Od każdego pełnomocnictwa została w tym samym dniu wniesiona opłata skarbową w wysokości 17 zł. Wpłata w kwocie 100.000 zł, jaką spółka Eko 2 wniosła w dniu 21 czerwca 2016 roku na rachunek budżetu Gminy Brzeźnio została zaliczona na rzecz należności podatkowych z tytułu łącznego zobowiązania pieniężnego ww. podatników. Podobnie w dniu 29 lipca 2016 roku ww. podatnicy skierowali do Wójta Gminy Brzeźnio pełnomocnictwa, w których upoważnili firmę Eko 2 sp. z o.o. Droszewo 71a 11-300 Biskupiec reprezentowaną przez członka Zarządu (uprawnionego do samodzielnego reprezentowania spółki) do zapłaty należności z tytułu podatku od nieruchomości za okresy i kwoty indywidualnie wskazane w każdym pełnomocnictwie. Od każdego pełnomocnictwa została w tym samym dniu wniesiona opłata skarbową w wysokości 17 zł. Wpłata 107.291 zł, jaką spółka Eko 2 wniosła w dniu 29 lipca 2016 roku została zaliczona na rzecz należności podatkowych z tytułu łącznego zobowiązania pieniężnego ww. podatników. Kontrolujące nie były w stanie zbadać zaliczenia wpłat dokonanych przez spółkę Eko 2 na poszczególne należności podatkowe podatników, gdyż dokonane w 2016 roku w programie „Księgowość zobowiązań” księgowania mogły być nierzetelne, nie można było jednoznacznie przyporządkować wpłaty do raty na jaką została ona zaliczona. Szczegółowe wyliczenia dotyczące sposobu zaliczenia wpłat, oraz ich ewidencji dla każdego z podatników zostały zamieszczone w protokole z kontroli.

8. W przypadku podatnika nr konta (...) ¹⁸ powierzchnia 216 m² nie została wyłączona spod opodatkowania podatkiem rolnym. Podatkiem rolnym opodatkowano 23.100 m² natomiast podatkiem od nieruchomości 12.016 m², co łącznie dawało powierzchnię 35.116 m². Powierzchnia łączna działek (...) ¹⁹ wynosiła natomiast 34.900 m² (3,49 ha). Z powyższego wynika, że powierzchnia 216 m² (35.116 m² – 34.900 m²) była opodatkowana zarówno podatkiem rolnym jak i podatkiem od nieruchomości. Powyższa nieprawidłowość miała miejsce od 2016 do lutego 2019 roku (kiedy podatnik złożył nową informację na podatek od nieruchomości). Po złożeniu w lutym 2019 roku nowej informacji na podatek od nieruchomości powierzchnia 122 m² – wykazywana wcześniej jako budynek zajęty na działalność gospodarczą, od 2019 roku nie została wykazana w informacji na podatek od nieruchomości (czy to jako podlegająca opodatkowaniu, np. jako budynki pozostałe, czy też jako zwolniona), co wskazuje, że budynek ten może nie być objęty podatkiem od nieruchomości. Samo złożenie przez podatnika informacji nie zwalnia organu podatkowego od wyjaśnienia okoliczności istotnych dla ustalenia stanu faktycznego oraz porównania danych zawartych w informacji ze stanem rzeczywistym. W zaistniałej sytuacji organ podatkowy powinien dokonać czynności sprawdzających lub wezwać do udzielenia w wyznaczonym terminie niezbędnych wyjaśnień w zakresie określenia klasy gruntów, która

---

¹⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

we wskazanym okresie została nienależnie opodatkowana podatkiem rolnym oraz ustalenia nienależnie pobranego podatku. Ponadto, organ podatkowy nie wyjaśnił, co się stało z powierzchnią budynku, która była do 2019 roku zajęta na prowadzenie działalności gospodarczej i czy została ona w jakikolwiek sposób ujęta w ewidencji podatkowej. Organ podatkowy nie podjął działań mających na celu wyjaśnienie opodatkowania przedmiotowej nieruchomości przez ww. podatnika.

9. W zakresie księgowañ za 2020 i 2021 rok dokonanych na koncie podatnika nr (...) ²⁰ stwierdzono, że nie były one rzetelne, gdyż poza ogromną ilością stornowanych operacji w 2020 roku, saldo na dzień 31 grudnia 2020 roku wg wykazu księgowañ wynosiło 8.816 zł (zaległość), natomiast saldo początkowe w 2021 roku wynosiło 14.512 zł (zaległość). Niezgodność pomiędzy saldem końcowym 2020 roku a saldem początkowym 2021 roku wynosiła 5.696 zł. Ponadto, w 2020 roku brak jest przypisu wynikającego z decyzji z dnia 14 grudnia 2020 roku zmieniającej wymiar łącznego zobowiązania pieniężnego na 2020 rok.
10. Podobnie w przypadku księgowañ za 2020 i 2021 rok dokonanych na koncie podatnika nr (...) ²¹, saldo na dzień 31 grudnia 2020 roku wg wykazu księgowañ wynosiło 20.699 zł (zaległość), natomiast saldo początkowe w 2021 roku wynosiło 21.626 zł (zaległość). Niezgodność pomiędzy saldem końcowym 2020 roku a saldem początkowym 2021 roku wynosiła 927 zł.

Stosownie do § 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego - zadaniem komórki rachunkowości jest w szczególności prowadzenie w księgach rachunkowych prawidłowej ewidencji przypisów, odpisów, wpłat, zwrotów i zaliczeń nadpłat z tytułu podatków. Zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 2 ww. rozporządzenia - do udokumentowania przypisów lub odpisów służą m.in. decyzje. Natomiast jak wskazuje § 9 ww. rozporządzenia - ewidencja podatków jest integralną częścią ewidencji księgowej urzędu i jest prowadzona z wykorzystaniem kont syntetycznych planu kont urzędu jako jednostki budżetowej. Zapisów w księgach rachunkowych dokonuje się według zasad określonych w ustawie o rachunkowości. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości - przyjęte zasady (politykę) rachunkowości należy stosować w sposób ciągły, dokonując w kolejnych latach obrotowych jednakowego grupowania operacji gospodarczych, wyceny aktywów i pasywów, w tym także dokonywania odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych, ustalania wyniku finansowego i sporządzania sprawozdań finansowych tak, aby za kolejne lata informacje z nich wynikające były porównywalne. Wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów należy ująć w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych.

---

²⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

11. Powierzchnia gruntów podatnika nr konta (...) ²² wynikająca z rejestru gruntów – 11,7813 ha była niezgodna z powierzchnią gospodarstwa ogółem wynikającą z wydruku „karta jednostki opodatkowania nr: (...) ²³”, która była odzwierciedleniem składników opodatkowanych w systemie wymiarowym. Z ww. wydruku wynikało, że powierzchnia gospodarstwa ogółem wynosi 12,528 ha. Różnica 1,0437 ha (12,528 ha – 11,7813 ha), na którą złożyły się różnice w powierzchni poszczególnych klas użytków, jak też powiększenie powierzchni gospodarstwa ogółem o grunty związane z działalnością gospodarczą. Podatnik nie składał nowych informacji na podatek rolny i leśny od 2012 roku. Powierzchnia wykazana przez podatnika w informacjach różniła się zarówno, od tej która widniała w ewidencji podatkowej, jak i od tej, która wynikała z rejestru gruntów.

Powierzchnia gruntów zajęta na prowadzenie działalności gospodarczej, tj. 5.280 m² (część działki nr (...) ²⁴, w tym N- 0,04ha, RVI- 0,41ha i RV-0,0780 ha), powinna zostać wyłączona z powierzchni podlegającej opodatkowaniu podatkiem rolnym. Zatem powierzchnia użytków rolnych podlegających opodatkowaniu podatkiem rolnym powinna wynieść 10,8729 ha. Natomiast zgodnie z decyzją z dnia 31 stycznia 2020 roku - powierzchnia użytków rolnych podlegających opodatkowaniu wynosiła 11,79 ha. Podstawa opodatkowania wg ww. decyzji wynosiła 4,546 ha i różniła się od obliczeń kontrolujących o 0,063 ha (powinna wynieść 4,483 ha). Powyższa różnica dotyczyła opodatkowania nieużytków o powierzchni 0,04 ha znajdujących się na działce (...) ²⁵, jako rowów (gdyż zostały one wprowadzone do systemu komputerowego z oznaczeniem W), co skutkowało przeliczeniem powierzchni 0,04 ha współczynnikiem 0,2. Ponadto, różnica w podstawie opodatkowania dotyczyła gruntów zadrzewionych i zakrzewionych o powierzchni 0,1 ha sklasyfikowanych jako IVb znajdujących się na działce (...) ²⁶ (oznaczenie Lzr-R-IVb). Zgodnie z art. 4 ust. 7 pkt 2 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 333 ze zm.) - grunty zadrzewione i zakrzewione przelicza się na hektary przeliczeniowe wg przelicznika 0,2. Powyższy grunt zakwalifikowany został przez organ podatkowy jako grunt orny klasy VIb i zastosowano dla niego przelicznik 0,75

---

²² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

(zgodny z klasą i okręgiem podatkowym), co dało 0,075 ha przeliczeniowego. Natomiast wg wyliczeń kontrolujących powinno to być 0,02 ha przeliczeniowego wg wyliczenia $0,1 \text{ ha} \times 0,2$. Różnica w ha przeliczeniowych dla gruntu oznaczonego Lzr-R-IVb o pow. 0,1 ha wyniosła 0,073 ha (0,075-0,02). Podstawa opodatkowania została zatem zawyżona o 0,063 ha przeliczeniowego (0,075 - (0,02 - 0,008)), co spowodowało zawyżenie podatku o około 9 zł. Niewyłączenie z powierzchni użytków rolnych gruntów zajętych na prowadzenie działalności nie skutkowało naliczeniem większego podatku rolnego (poza powierzchnią ww. nieużytku, która została opodatkowana jako rowy), gdyż były to grunty klasy V i VI oraz nieużytki.

Ponadto, zgodnie ze złożoną informacją na podatek od nieruchomości w dniu 5 grudnia 2012 roku powierzchnia gruntów związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą wynosiła 8.324 m², wg informacji pracownika ds. wymiaru podatków i opłat podatnik nie składał w kolejnych latach informacji na podatek od nieruchomości. Jednak od 2017 roku opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegała powierzchnia 5.280 m² jako grunty związane z działalnością gospodarczą (taka powierzchnia wynikała z decyzji wymiarowych łącznego zobowiązania pieniężnego na lata 2017-2021). Natomiast w decyzjach wymiarowych w latach 2015-2016 opodatkowana podatkiem od nieruchomości była powierzchnia 8.324 m² (grunty związane z prowadzoną działalnością gospodarczą). Organ podatkowy nie miał podstawy do zmiany powierzchni gruntów opodatkowanych podatkiem od nieruchomości jako gruntów związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą od 2017 roku, gdyż podatnik nie złożył nowej informacji na podatek od nieruchomości, która po zweryfikowaniu informacji w niej zawartych stanowiłaby taką podstawę. Potencjalne zaniżenie podatku od nieruchomości dotyczyło powierzchni 3.044 m².

Analogiczne nieprawidłowości (poza bezpodstawnym zmniejszeniem powierzchni opodatkowanej jako zajęta na prowadzenie działalności gospodarczej stwierdzono w odniesieniu do podatników numery kont (...)²⁷, co szczegółowo opisano w protokole kontroli.

12. W wykazie księgowañ z 2020 roku na koncie szczegółowym podatnika nr (...) ²⁸znalazło się 5 zapisów zerowych, a w 2021 roku 3 zapisy zerowe. Zapisy zerowe znajdowały się również na w wykazie księgowañ z 2016 roku na koncie szczegółowym podatnika nr (...) ²⁹. Zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Natomiast operacja gospodarcza to każde, udokumentowane zdarzenie gospodarcze, które wywołuje zmiany stanu

---

²⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

składników aktywów i pasywów oraz wpływa na wynik finansowy działalności jednostki. Każda operacja gospodarcza podlega ewidencji księgowej, gdyż wpływa na majątek (aktywa), źródła finansowania firmy (fundusze) i wynik finansowy. Należy zaznaczyć, że każda operacja gospodarcza musi mieć wartość, która określa, w jakiej wielkości nastąpiła zmiana stanu aktywów, pasywów lub wyniku finansowego. Zatem nie można uznać za poprawną operację, której kwota wynosi zero, bo oznacza ona, że żadna zmiana nie zaszła.

13. Stwierdzono, że działka nr (...) ³⁰ objęta jest koncesją z 2012 roku na wydobycie piasku ze złoża „Stefanów Ruszkowski pole A”, dla którego powierzchnia obszaru górniczego wynosi 30.084 m², natomiast terenu górniczego wynosi 36.945 m². Zgodnie z wydaną koncesją pole A znajduje się na działkach ewidencyjnych nr 378, 379/1, 379/2 (pole A) obręb 30 Stefanów Ruszkowski. Działka (...) ³¹ powstała z podziału działki (...) ³², która stanowiła część pola A w decyzji o koncesji na wydobycie kopaliny z 2012 roku. W wyniku analizy opodatkowania nieruchomości będących w posiadaniu podatnika nr konta (...) ³³ ustalono, że działka (...) ³⁴ o powierzchni 0,3025 ha (RVI) opodatkowana jest podatkiem rolnym. Jednostka nie dysponowała dokumentacją, z której wynikałaby zasadność opodatkowania działki (...) ³⁵ podatkiem rolnym, a nie podatkiem od nieruchomości. Organ podatkowy powinien w tej sprawie przeprowadzić czynności wyjaśniające, bowiem zgodnie z art. art. 272 pkt 1 i 3 ustawy Ordynacja podatkowa - organy podatkowe dokonują czynności sprawdzających, mających na celu: sprawdzanie terminowości składanych deklaracji oraz ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Ponadto, zgodnie z art. 274a § 2 ww. ustawy - w razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie,

---

³⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.

14. Decyzję nr F.3154.2.2021 z dnia 16 maja 2021 roku umarzającej „II i VI ratę łącznego zobowiązania pieniężnego za 2021 rok” w kwocie 765 zł organ podatkowy wydał na wniosek podatnika z dnia 15 marca 2021 roku, w którym prosił o umorzenie III i IV raty za 2020 rok oraz I raty za 2021 rok podatku rolnego. Sentencja decyzji była zatem niezgodna z uzasadnieniem oraz wnioskiem. Z uzasadnienia wynikało, że podatnik zwrócił się o umorzenie III i IV raty za 2021 roku, (...) ³⁶, natomiast jak wynikało z wniosku chodziło o rok 2020, gdyż w momencie wydania decyzji nie nastąpiła jeszcze data wskazana w uzasadnieniu. Należy zatem przypuszczać, że doszło tu do oczywistej omyłki pisarskiej ze strony organu podatkowego i chodziło o umorzenie III i IV raty za 2020 rok, natomiast organ podatkowy nie dokonał sprostowania tej omyłki. Odpisu w ewidencji dokonano w dniu 26 kwietnia 2021 roku, tj. przed datą wydania decyzji. Należy wskazać, że organ podatkowy na podstawie art. 215 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa - może, z urzędu lub na żądanie strony, prostować w drodze postanowienia błędy rachunkowe oraz inne oczywiste omyłki w wydanej przez ten organ decyzji.
15. W przypadku 6 decyzji organu podatkowego w sprawie umorzenia zaległości podatkowych na łączną kwotę 18.903 zł, wydanych na wniosek podatnika na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa, dokonano umorzenia podatku, a nie zaległości podatkowej, gdyż podatnicy zwracali się o umorzenie podatku jeszcze przed upływem terminu płatności raty podatku. Zgodnie z art. 67b § 1 pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa - organ podatkowy, na wniosek podatnika, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym, może umorzyć w całości lub w części zaległości podatkowe, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.
16. W szeregu przypadków, przed wydaniem decyzji w sprawie udzielenia ulgi w zapłacie podatku, organ podatkowy nie wzywał podatników do udokumentowania sytuacji finansowej (brak było innych dokumentów niż wnioski podatnika). Organ podatkowy nie zgromadził w toku postępowania podatkowego żadnego materiału dowodowego potwierdzającego okoliczności, na które powoływał się podatnik we wniosku o ulgę. Zgodnie z art. 122 ustawy Ordynacja podatkowa, organ podatkowy w toku postępowania podatkowego winien podjąć wszelkie niezbędne działania w celu dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz załatwienia sprawy w tymże postępowaniu. Stosownie do art. 180 § 1 ustawy - jako dowód w prowadzonym postępowaniu należy dopuścić wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem. Jak wskazuje art. 187 § 1 Ordynacji podatkowej - organ podatkowy jest obowiązany zebrać i w sposób wyczerpujący rozpatrzyć cały materiał dowodowy a następnie na podstawie całego zebranego materiału dowodowego - w myśl art. 191 ww. ustawy - poddać ocenie, czy dana okoliczność została udowodniona. Ponadto, zgodnie z § 4 art. 210 powołanej ustawy - uzasadnienie faktyczne decyzji zawiera w szczególności wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, którym dał wiarę, oraz przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności, uzasadnienie

---

³⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

prawne zaś zawiera wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji z przytoczeniem przepisów prawa.

17. W kilku przypadkach kontrolującym nie przedłożono (brak było w aktach sprawy) potwierdzenia doręczenia decyzji o udzieleniu ulgi w zapłacie podatku podatnikowi. Zgodnie z art. 212 ustawy Ordynacja podatkowa - organ podatkowy, który wydał decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia. Natomiast decyzja nie doręczona nie wchodzi do obrotu prawnego, a zatem nie następuje udzielenie ulgi. Należy wskazać, że brak udokumentowania odbioru przez podatnika decyzji o udzieleniu ulgi podatkowej uniemożliwia ustalenie, faktycznego terminu, w którym nastąpiło udzielenie ulgi, a zatem w przypadku umorzenia, kiedy powinno nastąpić odpisanie zaległości podatkowej.
18. Organ podatkowy decyzją z dnia 3 lutego 2022 roku podatnikowi (...) ³⁷ rozłożył na raty zaległy podatek od nieruchomości za lata 2018 – 2021 wraz z odsetkami - na 12 rat płatnych do ostatniego dnia miesiąca (3 pierwsze raty po 5.000 zł, 3 kolejne po 8.000 zł, 5 kolejnych po 10.000 zł, i ostatnia płatna do 31 stycznia 2023 roku w kwocie 46.338,28 zł). W decyzji określono, że odsetki zostaną naliczone na dzień wpłaty raty. Zgodnie z § 9 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 sierpnia 2005 roku w sprawie naliczania odsetek za zwłokę, opłaty prolongacyjnej, a także zakresu informacji, które muszą być zawarte w rachunkach (tekst jednolity Dz. U. z 2021 roku poz. 703) - od zaległości podatkowych, których zapłata została odroczone lub rozłożona na raty, odsetki za zwłokę są naliczane do dnia wniesienia podania o odroczenie lub rozłożenie na raty zapłaty zaległości podatkowej, włącznie z tym dniem, z zastrzeżeniem § 10. Kwota odsetek za zwłokę w przypadku rozłożenia na raty zaległości podatkowej powinna być obliczona przez organ podatkowy na dzień złożenia podania przez podatnika oraz podana w decyzji, ponadto powinien zostać ustalony termin ich zapłaty. Określenie, że „odsetki zostaną naliczone na dzień wpłaty” sugeruje, że organ podatkowy dokona wyliczenia odsetek, nie do dnia wniesienia podania o rozłożenie zaległości na raty, a do dnia wpłaty, co jest niezgodne z przytoczonym powyżej przepisem.

Podatnik w dniu 25 lutego 2022 roku dokonał wpłaty I raty w kwocie 5.000 zł, tak jak to wynikało z ww. decyzji, natomiast organ podatkowy zaliczył wpłatę w kwocie 3.952,95 zł na należność główną oraz 1.046,95 zł na odsetki, łącznie 5.000 zł. Podobnie: [1] II rata została podzielona na należność główną – 3.937,63 zł i na odsetki – 1.062,37 zł, łącznie 5.000 zł, [2] III rata została podzielona na należność główną – 3.228,75 zł, 871,25 zł - odsetki, łącznie 4.100 zł, dopłata w dniu 4 maja 2022 roku w kwocie 900 zł, w tym należność główna 719,36 zł, odsetki 180,64 zł. Wpłaty podatnika sugerują, że wywnioskował on z decyzji, że kwota raty zawiera już kwotę odsetek. Natomiast organ podatkowy podzielił wpłaty na należność główną i odsetki, co spowodowało, że już należność z tytułu pierwszej raty nie została pokryta w całości. Podatnik zatem nie wywiązał się w terminie wynikającym z decyzji z zapłaty III raty, co skutkuje przywróceniem pierwotnych terminów płatności zaległości podatkowej. Stosownie do art. 49 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa, jeżeli w terminie określonym w decyzji podatnik nie dokonał zapłaty odroczonego podatku lub zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę lub nie zapłacił którejkolwiek z rat, na jakie został rozłożony podatek lub

---

³⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

zaległość podatkowa wraz z odsetkami za zwłokę, terminem płatności podatku lub zaległości podatkowej objętej odroczeniem lub ratą staje się odpowiednio termin określony w art. 47 § 1-3 Ordynacji podatkowej.

Brak wpłaty w terminie wyznaczonym w decyzji o odroczeniu płatności podatku stwierdzono także w przypadku decyzji nr 3155.6.2020 z dnia 29 maja 2020 roku, co powinno skutkować zastosowaniem przez organ podatkowy art. 49 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa.

19. W dniu 16 grudnia 2020 roku na podstawie decyzji nr 3154.6.2020 podatnikowi nr (...) ³⁸ umorzono zaległość „za m-c VI 2020 roku” z tytułu podatku od nieruchomości w kwocie 5.921 zł. Na wniosek podatnika z dnia 30 czerwca 2020 roku o umorzenie II raty podatku od nieruchomości w kwocie 17.763 zł (...) ³⁹. Z wykazu księgowych za 2021 rok wynikało, że podatnikowi odpisano w wyniku umorzenia kwotę 5.921 zł, zmniejszając tym samym kwotę pozostałą do zapłaty wynikającą z III raty za 2020 rok, a nie jak wynikało to z decyzji z II raty za 2020 rok.
20. W dniu 27 września 2021 roku na podstawie decyzji nr 3155.6.2021 podatnikowi nr (...) ⁴⁰ „odroczone część podatku od nieruchomości za 2020 rok i II ratę podatku za 2021 rok, łącznie w kwocie 78.825 zł” do dnia 31 marca 2022 roku”. Stwierdzono, że na dzień 27 września 2021 roku podatnik posiadał nieuregulowane należności z tytułu podatku od nieruchomości w kwocie 78.825 zł, jednak dotyczyły one najprawdopodobniej III raty za 2020 rok w kwocie 5.819 zł i IV raty za 2020 rok w kwocie 17.765 zł oraz I, II, III raty za 2021 rok w łącznej kwocie 55.320 zł (18.440 zł każda). Zatem rozstrzygnięcie decyzji było sprzeczne ze stanem faktycznym, tj. z należnościami jakie posiadał do zapłaty podatnik, gdyż wg wydanej decyzji organ podatkowy chciał odroczyć podatnikowi II ratę za 2021 rok w kwocie 18.440 zł i należności za 2020 rok w kwocie 60.385 zł (78.825 zł – 18.440 zł), tymczasem podatnik posiadał na dzień 27 września 2021 roku należności za 2020 rok jedynie w kwocie 23.584 zł. Zatem, organ podatkowy popełnił błąd w rozstrzygnięciu przedmiotowej decyzji i powinien dokonać jej sprostowania, tak aby była zgodna ze stanem faktycznym. Do dnia 31 grudnia 2021 roku podatnik wpłacił łącznie 35.528 zł. Podatnik nie wywiązał się częściowo z wpłaty odroczonego podatku w terminie wynikającym z ww. decyzji. Po terminie wynikającym z decyzji dokonał następujących wpłat: [1] 7 kwietnia 2022 roku wpłacił kwotę 18.441 zł; [2] 2 maja 2022 roku wpłacił kwotę 14.000 zł; [3] 9 maja 2022 roku wpłacił kwotę 4.621 zł. Do dnia kontroli podatnik nie wpłacił wszystkich zaległości objętych ww. decyzją. Należy zauważyć, że w dniu 1 kwietnia 2022 roku niewpłacona kwota odroczonego zaległości stała się wymagalna, a od wpłat dokonanych w dniach 7 kwietnia, 2 maja i 9 maja należało pobrać odsetki przysługujące od

---

³⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

pierwotnego terminu zapłaty, stosownie do regulacji zawartych w art. 49 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa, czego nie dokonano.

21. Na dzień 31 grudnia 2021 roku podatnik nr konta (...) ⁴¹ posiadał saldo wynikające z wykazu księgowania w kwocie 61.803 zł, natomiast w związku z wydanymi przez organ podatkowy decyzjami odraczającymi podatnikowi zaległości w podatku od nieruchomości do dnia 31 marca 2022 roku i do dnia 31 grudnia 2021 roku, kontrolujące nie mogły jednoznacznie ustalić, jaką kwotę zaległości posiadał podatnik, a jaka kwota została mu odroczone oraz w jakiej kwocie na dzień 31 grudnia 2021 roku w sprawozdaniu Rb-27S wykazano zaległości podatnika.
22. Stwierdzono, że wg wykazu zaległości w podatku od nieruchomości od osób prawnych, sporządzonego w dniu 1 czerwca 2022 roku wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku - wynosiły one 41.481,59 zł, natomiast wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku wynosiły 39.174,59 zł, i były niezgodne z kwotami wynikającymi ze sprawozdań Rb-27S (odpowiednio 42.095,59 zł i 40.426,59 zł). Różnica w 2020 roku wynosiła 615 zł, a w 2021 roku 1.252 zł i dotyczyła podatnika nr (...) ⁴².

Jednostka przedstawiła dwa wydruki wykazu księgowania na koncie podatnika nr (...) ⁴³ w 2021 roku. Na wydruku z dnia 21 kwietnia 2022 roku na dzień 1 stycznia 2021 roku figurowało saldo początkowe - zaległości w kwocie 614 zł, a na dzień 31 grudnia 2021 roku saldo końcowe - zaległość w kwocie 1.252 zł, natomiast na wydruku z dnia 26 kwietnia 2022 roku, jako saldo początkowe na dzień 1 stycznia 2021 roku figurowała nadpłata w kwocie 12 zł, jak też na dzień 31 grudnia 2021 roku - saldo końcowe wynikała taka sama kwota nadpłaty. Należy zaznaczyć, że na wykazie zaległości przedłożonym kontrolującym w podatku od nieruchomości od osób prawnych wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 i na dzień 31 grudnia 2021 rok brak było zaległości podatnika, natomiast zostały one uwzględnione w sprawozdaniach Rb-27S za 2020 i 2021 rok oraz wynikały one z wydruku wykazu księgowania z 2021 roku na koncie szczegółowym podatnika z dnia 21 kwietnia 2022 roku.

Również kwoty zaległości w podatku od nieruchomości od osób fizycznych wykazane w sprawozdaniach Rb-27S na dzień 31 grudnia 2020 roku i 31 grudnia 2021 roku były niezgodne z wykazami zaległości dla podatników podatku od nieruchomości od osób fizycznych, które zostały przedłożone kontrolującym. Dla kilku podatników objętych kontrolą kwota zaległości wynikająca z wykazu zaległości była niezgodna z ewidencją analityczną prowadzoną na kontach poszczególnych podatników (co zostało ustalone na podstawie przedłożonych kontrolującym wykazów księgowania dla szczegółowych kont podatkowych i opisane szczegółowo w protokole kontroli).

---

⁴¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

W przypadku podatników objętych kontrolą w 2020 roku różnica pomiędzy wykazami księgowych na poszczególnych kontach podatników i wykazami zaległości wynosiła 1.919,10 zł, a w 2021 roku 3.617,10 zł.

Należy wskazać, że przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera oprogramowanie służące do obsługi systemu rachunkowości w jednostce powinno umożliwić uzyskanie jednoznacznych informacji pochodzących z tego systemu, również w formie wydruku komputerowego. Dwa różne wydruki dotyczące tego samego okresu wydrukowane w odstępie kilku dni (po zamknięciu ksiąg pomocniczych) są niedopuszczalne i budzą wątpliwości, co do rzetelności prowadzonych ksiąg pomocniczych. Zgodnie z § 9 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości i planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego - ewidencja podatków jest integralną częścią ewidencji księgowej urzędu i jest prowadzona z wykorzystaniem kont syntetycznych planu kont urzędu jako jednostki budżetowej, a zapisów w księgach rachunkowych dokonuje się według zasad określonych w ustawie o rachunkowości. Powyżej opisane nieprawidłowości w księgach rachunkowych (pomocniczych) stanowią naruszenie art. 5 ustawy o rachunkowości, z którego wynika, że wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów należy ująć w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych.

Ponadto, przy prowadzeniu ksiąg przy użyciu komputera, należy mieć na uwadze art. 13 ust. 5 ustawy o rachunkowości, który stanowi, że przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera należy zapewnić automatyczną kontrolę ciągłości zapisów, przenoszenia obrotów lub sald. Wydruki komputerowe ksiąg rachunkowych powinny składać się z automatycznie numerowanych stron, z oznaczeniem pierwszej i ostatniej, oraz być sumowane na kolejnych stronach w sposób ciągły w roku obrotowym.

Wreszcie, art. 24 ustawy o rachunkowości wskazuje na cechy, jakie muszą posiadać księgi rachunkowe - księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco (ust.1). Księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty (ust. 2). Księgi rachunkowe uznaje się za sprawdzalne, jeżeli umożliwiają stwierdzenie poprawności dokonanych w nich zapisów, stanów (sald) oraz działania stosowanych procedur obliczeniowych (ust. 4).

23. Stwierdzono przypadki zaniechania podjęcia czynności windykacyjnych w stosunku do zaległości podatkowych lub niesystematycznego ich prowadzenia. Należy wskazać, że brak czynności windykacyjnych ze strony organu podatkowego może doprowadzić do przedawnienia należności podatkowych, które zgodnie art. 70 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa - przedawniają się z upływem pięciu lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku.

Stosownie do art. 26 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 479 ze zm.) - postępowanie egzekucyjne wszczyna się na wniosek wierzyciela o wszczęcie egzekucji administracyjnej i na podstawie wystawionego przez niego tytułu wykonawczego, sporządzonego według ustalonego wzoru. Wierzyciel będący jednocześnie organem egzekucyjnym wszczyna postępowanie egzekucyjne z urzędu poprzez nadanie tytułowi wykonawczemu przez siebie wystawionemu klauzuli o skierowaniu tego tytułu do egzekucji administracyjnej. Powyższe brzmienie art. 26 § 1 obowiązuje od dnia 20 lutego 2021 roku i zostało nadane ustawą z dnia 4 lipca 2019 roku o zmianie ustawy

o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2019 r., poz. 1553). Do dnia 20 lutego 2021 roku art. 26 § 1 ww. ustawy posiadał brzmienie - organ egzekucyjny wszczyna egzekucję administracyjną na wniosek wierzyciela i na podstawie wystawionego przez niego tytułu wykonawczego, sporządzonego według ustalonego wzoru.

24. Z wykazów księgowych na koncie podatnika nr (...) ⁴⁴ wynikało, że na dzień 31 grudnia 2020 roku i na dzień 31 grudnia 2021 roku figurowała zaległość w kwocie 172.302,56 zł (w tym podatek od nieruchomości – 172.151,56 zł, podatek rolny – 149 zł oraz leśny 2 zł), w tym zaległość za: 2009 rok – 11.612 zł, 2010 rok – 28.940,56 zł, 2011 rok – 23.220 zł, 2012 rok - 26.822 zł, 2013 rok – 27.321 zł, 2014 rok – 26.904 zł, 2015 rok – 7.020 zł, 2016 rok – 7.015 zł, 2017 rok – 13.448 zł. W aktach dotyczących egzekucji zaległości podatnika brak było tytułów wykonawczych na III i IV ratę za 2011 rok, III i IV ratę za 2013 rok, za lata 2014-2016 oraz za I i II ratę 2017 roku. Zaległości nieobjęte tytułami wykonawczymi (poza I i II ratą za 2017 rok) przedawniły się, gdyż zgodnie z art. 70 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa - zobowiązanie podatkowe przedawnia się z upływem 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku. Zgodnie z art. 59 § 1 powołanej ustawy - zobowiązanie podatkowe wygasa w całości lub w części, między innymi, wskutek przedawnienia (pkt 9).
25. Stwierdzono, że w jednostce nie sporządzono planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości. Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 1899 ze zm.), gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje wójt, burmistrz albo prezydent miasta. Gospodarowanie zasobem polega w szczególności na wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 23 ust. 1, a ponadto na sporządzaniu planów wykorzystania zasobu, przygotowywaniu opracowań geodezyjno-prawnych i projektowych, dokonywaniu podziałów oraz scaleń i podziałów nieruchomości, a także wyposażaniu ich, w miarę możliwości, w niezbędne urządzenia infrastruktury technicznej (ust. 2). Plany wykorzystania zasobu, o których mowa w ust. 2, opracowuje się na okres 3 lat (ust. 2a).
26. W Informacji ustalającej opłatę jednorazową za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności, położonych w Nowej Wsi oznaczonych w ewidencji jako działki nr 467/1, 473/1, obręb 17 Rozparcelowany Majątek Nowa Wieś z dnia 13 grudnia 2019 roku wskazano, że przysługuje ulga w zapłacie pod warunkiem wniesienia opłaty w roku, w którym nastąpiło przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności (opłata odpowiadała iloczynowi opłaty rocznej oraz liczby lat pozostałych do spłaty, tj. 303,80 zł x 20 lat i wynosiła 6.076,00 zł; po uwzględnieniu bonifikaty 60% od tej opłaty, wysokość opłaty jednorazowej stanowiła kwotę 2.430,40 zł). Kwota opłaty po uwzględnieniu bonifikaty wpłynęła na rachunek budżetu dopiero w dniu 13 lutego 2020 roku. W wyniku ustaleń RIO, użytkownik wpłacił w dniu 27 czerwca 2022 roku pozostałą kwotę opłaty za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, tj. 3.645,60 zł.

---

⁴⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Ponadto należy wskazać, że bonifikata została udzielona bez podstawy prawnej, gdyż Rada Gminy Brzeźnio nie podjęła stosownej uchwały, z której wynikałaby zasadność zastosowanej bonifikaty.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 2040 ze zm.) - właściwy organ może udzielić osobom fizycznym będącym właścicielami budynków mieszkalnych jednorodzinnych lub lokali mieszkalnych lub spółdzielniom mieszkaniowym bonifikaty od opłaty za dany rok w odniesieniu do gruntów stanowiących własność: 1) Skarbu Państwa - na podstawie zarządzenia wojewody; 2) jednostki samorządu terytorialnego - na podstawie uchwały właściwej rady albo sejmiku. W przypadku wniesienia opłaty jednorazowej za przekształcenie gruntu stanowiącego własność jednostki samorządu terytorialnego, właściwy organ może udzielić osobom fizycznym będącym właścicielami budynków mieszkalnych jednorodzinnych lub lokali mieszkalnych lub spółdzielniom mieszkaniowym bonifikaty od tej opłaty na podstawie uchwały właściwej rady albo sejmiku.

27. W przypadku sprzedaży nieruchomości objętych próbą kontroli stwierdzono, że:

- przedłożona kontrolującą dokumentacja nie zawierała informacji o udostępnieniu ogłoszenia o przetargu na zbycie nieruchomości objętych próbą kontroli w siedzibie właściwego urzędu oraz na stronie internetowej. Zgodnie z art. 38 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, ogłoszenie o przetargu wywiesza się w siedzibie właściwego urzędu, a ponadto informację o ogłoszeniu przetargu podaje się do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, a także na stronach internetowych właściwego urzędu;
- na dzień 7 października 2019 roku (termin II przetargu na zbycie nieruchomości nr 43/1) operat szacunkowy sporządzony w dniu 4 września 2018 roku określający wartość rynkową zbywanej nieruchomości był nieaktualny. Podobnie w przypadku działki nr 124/8 - na dzień 14 października 2019 roku (termin I przetargu na zbycie przedmiotowej nieruchomości) operat szacunkowy sporządzony w dniu 27 sierpnia 2018 roku określający wartość rynkową zbywanej nieruchomości był nieaktualny. Zgodnie z art. 156 ust. 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami - operat szacunkowy może być wykorzystywany do celu, dla którego został sporządzony, przez okres 12 miesięcy od daty jego sporządzenia, chyba że wystąpiły zmiany uwarunkowań prawnych lub istotne zmiany czynników, o których mowa w art. 154 ustawy. Potwierdzenie aktualności do operatu szacunkowego z dnia 4 września 2018 roku sporządzono z dniem 25 listopada 2019 roku;
- cena sprzedaży działki nr 43/1 określona w wykazie nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży była niższa od wartości oszacowanej przez rzeczoznawcę majątkowego, czym naruszono art. 67 ust. 2 pkt 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którym - przy sprzedaży nieruchomości w drodze przetargu, cenę wywoławczą w pierwszym przetargu ustala się w wysokości nie niższej niż wartość nieruchomości. W wyniku licytacji ustalono cenę na nieruchomość gruntową będącą przedmiotem przetargu w wysokości 222.280,00 zł (jedno postąpienie minimalne w kwocie 2.200,00 zł). Tym samym zaniżono cenę zbycia przedmiotowych nieruchomości o kwotę 5.374,00 zł (minimalna cena sprzedaży osiągnięta w wyniku przetargu mogłaby wynosić 227.654,00 zł, tj. cena nieruchomości określona w operacie szacunkowym - 225.400,00 zł + 1% postąpienia).

Podobnie w przypadku ceny sprzedaży określonej w wykazie nieruchomości dla działek nr 124/8 i 124/9 - wartość działki nr 124/8 została oszacowana na kwotę 160.000 zł, natomiast działki nr 124/9 na kwotę 108.300 zł, co łącznie dawało sumę 268.300 zł. W wykazie wskazano kwotę 220.000,00 zł (cena łączna obu działek), zatem cena wywoławcza została zaniżona o 48.300 zł. W wyniku licytacji ustalono cenę nieruchomości gruntowych będących przedmiotem przetargu w wysokości 222.200,00 zł (jedno postąpienie minimalne w kwocie 2.200,00 zł). Tym samym zaniżono cenę zbycia przedmiotowych nieruchomości o kwotę 48.783,00 zł (minimalna cena sprzedaży osiągnięta w wyniku przetargu powinna wynosić 270.983,00 zł, tj. suma kwot wynikających z operatów szacunkowych – 268.300,00 zł + 1% postąpienia);

- inspektorom RIO nie przedłożono dokumentacji, z której wynikało podanie ogłoszenia o przetargu na zbycie nieruchomości nr 43/1 do publicznej wiadomości. Zgodnie z § 6 ust. 4 i 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzenia przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości - w przypadku przetargu na zbycie nieruchomości, której cena wywoławcza jest wyższa niż równowartość 10 000 euro, wyciąg z ogłoszenia o przetargu zamieszcza się w prasie o zasięgu obejmującym co najmniej powiat, na terenie którego położona jest zbywana nieruchomość, ukazującej się nie rzadziej niż raz w tygodniu, co najmniej na 30 dni przed wyznaczonym terminem przetargu. Ogłoszenie o przetargu podlega publikacji na stronach internetowych i na stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu obsługującego właściwy organ, a także w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości. Ogłoszenie o przetargu można również zamieścić w prasie;
  - przy sprzedaży nieruchomości nr 43/1 błędnie ustalono termin wniesienia wadium, czym naruszono § 4 ust. 6 ww. rozporządzenia Rady Ministrów, zgodnie z którym - wyznaczony termin wniesienia wadium powinien być ustalony w taki sposób, aby umożliwił komisji przetargowej stwierdzenie, nie później niż 3 dni przed przetargiem, że dokonano wniesienia;
  - jednostka nie dysponowała dokumentacją, z której wynikałoby zawiadomienie nabywcy nieruchomości nr 43/1, w terminie 21 dni od zamknięcia przetargu, o terminie zawarcia umowy sprzedaży. Zgodnie z art. 41 ust.1 ustawy o gospodarce nieruchomościami - organizator przetargu jest obowiązany zawiadomić osobę ustaloną jako nabywca nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży lub oddania w użytkowanie wieczyste nieruchomości, najpóźniej w ciągu 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu. Wyznaczony termin nie może być krótszy niż 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia.
28. W zakresie prawidłowości zawierania umów, dokonywania wpłat za najem lokali użytkowych i dzierżawę gruntów stanowiących własność Gminy Brzeźnio stwierdzono:
- brak konsekwencji i spójności w zapisach dotyczących terminu płatności czynszu. W przypadku umowy dzierżawy nr 148/2019 z dnia 23 grudnia 2019 roku, w wykazie wskazano termin – do 10 dnia miesiąca, natomiast zawarta umowa dzierżawy określała dzień 25 każdego miesiąca jako termin płatności należności czynszowych. Z kolei w umowie dzierżawy z dnia 23 listopada 2020 roku ustalono czynsz miesięczny płatny w terminie do dnia 10 dnia każdego miesiąca na podstawie wcześniej wystawionej faktur na konto UG w Brzeźniu. Z przedłożonych przez kontrolowanych faktur wystawianych tytułem miesięcznego czynszu dzierżawnego wynikało, że od września

2021 roku jako termin płatności wskazywano „do 14 dni od daty doręczenia faktury”. Ponadto, pomimo zapisu w zawartych umowach – „wydzierżawiający zastrzega sobie prawo zmiany wysokości czynszu w okresie obowiązuje umowy” - czynszów nie waloryzowano;

- nie przedłożono kontrolującemu dokumentacji potwierdzającej podanie wykazu nieruchomości przeznaczonej do wydzierżawienia do wiadomości publicznej (umowa dzierżawy nr 148/2019 z dnia 23 grudnia 2019). Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami - właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do zbycia lub oddania w użytkowanie, najem, dzierżawę lub użyczenie;
  - jednostka nie zachowała procedury w zakresie obowiązku sporządzenia oraz podania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem (lokale użytkowe szczegółowo opisane w protokole kontroli), stosownie do art. 35 ust. 1 i 1b ustawy o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którym - właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do zbycia lub oddania w użytkowanie, najem, dzierżawę lub użyczenie. Wykaz ten wywiesza się na okres 21 dni w siedzibie właściwego urzędu, a także zamieszcza się na stronach internetowych właściwego urzędu. Informację o zamieszczeniu wykazu właściwy organ podaje do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej o zasięgu obejmującym co najmniej powiat, na terenie którego położona jest nieruchomość. Ponadto wykaz ten sporządza się i podaje do publicznej wiadomości, jeżeli po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 miesięcy strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość.
29. W zakresie terminowości regulowania opłaty z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości nr 109/3, ustalono że - użytkownik dokonał zapłaty odsetek z tytułu nieterminowego uiszczenia należności w 2021 roku w kwocie 31,32 zł. Z wyliczeń dokonanych przez kontrolujące należna kwota odsetek to 13,92 zł (na karcie kontowej użytkownika nie dokonano przypisu kwoty odsetek).
30. W związku z zawartą w dniu 23 grudnia 2019 roku umową dzierżawy, dzierżawca nie złożył deklaracji na podatek od nieruchomości a organ podatkowy wezwał podatnika do jej złożenia za lata 2020-2022 dopiero w trakcie czynności kontrolnych RIO (szacunkowa kwota podatku od nieruchomości za 2020 rok wynosi ok. 13.100 zł, a za 2021 rok ok. 13.600,00 zł).

W zakresie realizacji wydatków budżetowych

1. Ustalono, że Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzeźniu w wyniku rozstrzygnięcia konkursu na to stanowisko ogłoszonego przez Wójta Gminy Brzeźnio w dniu 7 maja 2021 roku została Pani Angelika Ciepłucha. Zgodnie z protokołem z otwarcia ofert z dnia 19 maja 2021 roku komisja stwierdziła, że wpłynęły dwie oferty oraz, że oferta pierwszego kandydata spełnia wymogi formalne zawarte w ogłoszeniu, natomiast oferta (...) ⁴⁵ nie spełnia wymogów formalnych, tj. brak ukończonej specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej (planowane ukończenie – styczeń 2022 roku). Mimo to komisja zdecydowała, że zaprosi kandydatkę na rozmowę z uwagi na

---

⁴⁵Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

udokumentowane doświadczenie zawodowe w pomocy społecznej. Komisja ustaliła, że zaprosi kandydatów na rozmowy, które odbędą się w dniu 1 czerwca 2021 roku. W dniu 1 czerwca 2021 roku Komisja sporządziła protokół z drugiego etapu konkursu na Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzeźniu, z którego wynikało, że komisja wysłuchała odpowiedzi kandydatów na zadane pytania, a każdy z członków wypełnił dokument dotyczący indywidualnej punktacji, z których wynikało, że (...) ⁴⁶ uzyskała 146 punktów, a drugi z kandydatów uzyskał 144 punkty. Komisja jednoznacznie stwierdziła, że (...) ⁴⁷ spełnia wszystkie niezbędne i pożądane wymagania w ogłoszonym naborze, a w czasie rozmowy uzyskała największą ilość punktów i może być zatrudniona na stanowisku Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzeźniu. Zgodnie z art. 122 ust.1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.) - osoby kierujące jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej są obowiązane posiadać co najmniej 3-letni staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej. Należy stwierdzić, że w dniu zatrudnienia (...) ⁴⁸ nie posiadała wykształcenia wymaganego dla kierownika ośrodka pomocy społecznej - stosownie do wymogu zawartego w art. 122 ust.1 ww. ustawy.

2. Wójt Gminy Brzeźnio ogłosił konkurs ofert na realizację zadań publicznych w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej. Ogłoszenie nie wskazywało formy realizacji zadania, natomiast faktycznie realizacja zadania następowała w formie powierzenia, gdyż w złożonej ofercie i w podpisanej umowie nie przewidziano żadnego wkładu własnego w realizację zadania, który zostałby wyceniony i ujęty w kalkulacji zadania. Zgodnie z art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 1357 ze zm.), zlecenie organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy realizacji zadań publicznych, może mieć formy: 1) powierzenia wykonywania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji, lub 2) wspierania wykonywania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji. Przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie stanowią, że wspieranie wykonywania zadań publicznych wiąże się z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji. W przypadku wspierania jednostka samorządu terytorialnego ma prawo wymagać posiadania wkładu własnego przez organizację. Może to być wkład finansowy lub rzeczowy i „ludzki” (np. wyceniona wartość pracy wolontariuszy lub członków organizacji, klubu sportowego). Natomiast w przypadku powierzenia realizacji zadań, udzielana jest dotacja na finansowanie ich realizacji i w tym przypadku nie jest

---

⁴⁶Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴⁷Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴⁸Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

wymagany wkład własny. Ponadto, ogłoszenie nie określało kwoty dotacji przyznanych na zadanie w roku poprzednim. Zgodnie z art. 13 ust. 2 pkt 7 ww. ustawy - ogłoszenie otwartego konkursu ofert powinno zawierać informacje m.in. o zrealizowanych przez organ administracji publicznej w roku ogłoszenia otwartego konkursu ofert i w roku poprzednim zadaniach publicznych tego samego rodzaju i związanych z nimi kosztach, ze szczególnym uwzględnieniem wysokości dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym i podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy.

3. W kosztorysie załączonym do oferty Ludowego Klubu Sportowego w Zapolu na realizację zadania publicznego pn. „Popularyzacja piłki nożnej wśród mieszkańców miejscowości Zapole” dokonano błędnego zsumowania pozycji II.1. i II.2. lub błędnego określenia planowanych wydatków na te pozycje. W ofercie określono, że obsługa księgową wyniesie 1.300 zł, a koszty bankowe 300 zł, co razem powinno dać kwotę 1.600 zł, natomiast w podsumowaniu widniała kwota 1.300 zł. W sprawozdaniu z wykonania zadania dla pozycji II.1. określono, że kosztorys opiewał na kwotę 1.000 zł. Kontrolowana jednostka oceniła ofertę pod względem formalnym i merytorycznym jako spełniającą wymogi zlecniodawcy. Oferta nie została jednak poddana kontroli rachunkowej, o czym świadczy powyższa nieprawidłowość, jak też brak wezwania Klubu do wyjaśnienia ww. rozbieżności w ofercie.
4. W zakresie rozliczenia Ludowego Klubu Sportowego w Zapolu z dotacji udzielonej na realizację zadania publicznego pn. „Popularyzacja piłki nożnej wśród mieszkańców miejscowości Zapole”, stwierdzono że na jednej z faktur (nr 24/11994/2021 do paragonu z dnia 3 lipca 2021 roku na kwotę 354,12 zł) figurował zakupiony alkohol na kwotę 242,44 zł, faktura została w całości pokryta z środków pochodzących z dotacji. W trakcie kontroli RIO, w dniu 3 czerwca 2022 roku Klub dokonał zwrotu kwoty 242,44 zł. Ponadto, jedna z faktur opiewała na kwotę 5.800 zł (nr 101/S/12/2021 z dnia 15 grudnia 2021 roku) za „skrzynię CVT, sprzęt mechaniczny CTH131 i usługę serwisową” w całości pokryta ze środków dotacji, bez wskazania czego konkretnie dotyczy ww. faktura.
5. Ustalono, że za miesiące luty, lipiec, sierpień i październik 2021 roku dokonano wypłaty diet, która pozostawała w sprzeczności z unormowaniami zawartymi w obowiązującej w roku 2021 uchwale Rady Gminy, w świetle której „radny otrzymuje zryczałtowaną miesięczną dietę za udział w posiedzeniach Rady Gminy, stałej Komisji Rady Gminy (...)”. W ww. miesiącach nie były organizowane sesje rady gminy oraz posiedzenia komisji (w miesiącu październiku było posiedzenie Komisji Skarg Wniosków i Petycja, ale nie odbyła się sesja), co wynikało z wskazanych w protokole kontroli list wypłat diet i zostało potwierdzone w oświadczeniu ustnym inspektora ds. zamówień publicznych i obsługi biura Rady Gminy. W związku z powyższym Rada Gminy podejmując uchwałę o zasadach przyznawania i wypłaty diet dla radnych nie przewidziała sytuacji, że w którymś z miesięcy może nie odbyć się sesja lub posiedzenie komisji i nie zawierała precyzyjnych zapisów dotyczących wypłaty diet dla radnych za ten okres (czy będą wypłacane, jeśli tak - na jakich zasadach).

W zakresie planowania i prognozowania wielkości finansowych w budżecie i w wieloletniej prognozie finansowej

1. Uchwałą nr XVI/73/2019 z dnia 18 grudnia 2019 roku Rady Gminy Brzeźnio w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Brzeźnio na lata 2020 - 2030 zwiększono dla przedsięwzięcia pn. „Termomodernizacja

budynku Urzędu Gminy w Brzeźniu" łączne nakłady finansowe do wysokości 1.773.887,03 zł, wprowadzono limit wydatków w 2020 roku w wysokości - 1.732.682,03 zł oraz limit zobowiązań w wysokości - 709.618,60 zł. Ponad to w ciągu 2020 roku jednostka, w zakresie ww. przedsięwzięcia, wprowadziła zmianę uchwałą nr XXV/124/2020 z dnia 30 września 2020 roku, zmniejszając łączne nakłady finansowe do wysokości 1.524.690,24 zł, zmniejszając limit wydatków w 2020 roku do wysokości 1.483.485,24 zł oraz limit zobowiązań określony dla zadania do kwoty 644.679,10 zł. Analizując terminy i wysokości zaciągniętych zobowiązań (w tym: roboty budowlane, menadżer kontraktu i nadzór inwestorski oraz tablice informacyjne) stwierdzono, że na dzień 22 grudnia 2020 roku łączna kwota zaciągniętych zobowiązań w zakresie ww. zadania wyniosła łącznie 1.438.678,27 zł. Natomiast w wieloletniej prognozie finansowej jednostka ustanowiła z dniem 18 grudnia 2019 roku limit zobowiązań jedynie w wysokości 709.618,60 zł, obowiązujący do dnia 29 września 2020 roku, z dniem 30 września 2020 roku jednostka zmniejszyła limit zobowiązań do kwoty 644.679,10 zł, który obowiązywał do dnia 31 grudnia 2020 roku. Tym samym stwierdzono, że na dzień 22 grudnia 2020 roku limit zobowiązań określony w uchwale w sprawie wieloletniej prognozy finansowej dla przedmiotowego zadania został zaniżony o kwotę 793.999,17 zł.

Biorąc powyższe pod uwagę, należy zauważyć, iż udzielenie przez Wójta Gminy Brzeźnio wyspecyfikowanych w protokole z kontroli zamówień winno zostać poprzedzone ustaleniem odpowiedniego limitu zobowiązań, co stanowiłoby upoważnienie dla Wójta Gminy do ich udzielenia, tj. zawarcia umów. Uchwała w sprawie wieloletniej prognozy finansowej stanowi jedyną podstawę do zaciągania zobowiązań w zakresie umów związanych z realizacją przedsięwzięć generujących wydatki w kolejnych latach budżetowych – w ramach limitu zobowiązań określonego zgodnie z art. 226 ust. 3 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 ze zm.). Zaciągnięcie zobowiązania tj. zawarcie umów powinno być poprzedzone ustaleniem limitu zobowiązań na całą kwota zaciąganego zobowiązania niezależnie od źródła z jakiego zostaną sfinansowane zaciągnięte zobowiązania. Z treści wyjaśnień otrzymanych od Wójta Gminy Brzeźnio wynikało, iż „limit zobowiązań na poziomie niższym niż kwoty zaciągniętych zobowiązań dla przedmiotowego przedsięwzięcia jest różnicą między planowanymi wydatkami, a przyznaną dotacją z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 20014-2020”. W 2020 roku limit zobowiązań powinien pozostać do końca roku określony, co najmniej w kwocie 1.438.678,27 zł.

W art. 226 ust. 3 ustawy o finansach publicznych ustawodawca określił dwa rodzaje limitów występujących w wykazie przedsięwzięć: limit wydatków w poszczególnych latach (pkt 4) oraz limit zobowiązań (pkt 5). Limity wydatków na dane przedsięwzięcie, wykazywane w poszczególnych latach jego realizacji, nie mogą przekroczyć zaplanowanych łącznych nakładów finansowych na to zadanie. Natomiast limit zobowiązań określa kwotowe możliwości organu wykonawczego w zakresie podpisywania umów na dane zadanie – wynikające z udzielonego upoważnienia dla organu wykonawczego do zaciągania zobowiązań niezbędnych do realizacji przedsięwzięć. Stopień wykorzystania limitu zobowiązań nie musi pokrywać się z wykorzystaniem limitu wydatków, o którym mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych. Ponadto w myśl art. 226 ust. 1 pkt 8 ww. ustawy, wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna i określać dla każdego roku objętego prognozą, co najmniej kwoty wydatków bieżących i majątkowych wynikających z limitów wydatków na planowane i realizowane przedsięwzięcia.

Przedsięwzięciem jest wieloletnie zadanie lub projekt, o którym mowa w art. 226 ust. 3 ww. ustawy. W wykazie przedsięwzięć, stanowiącym załącznik do wieloletniej prognozy finansowej, w roku w którym zaciągane jest zobowiązanie (zawarta zostaje umowa), należy ujmować zadania, projekty, programy, które mają charakter wieloletni.

2. Według budżetu gminy na 2020 rok i jego zmian oraz sprawozdania kwartalnego Rb-NDS o nadwyżce/deficycie, planowany deficyt na dzień 31 grudnia 2020 roku wynosił 544.988,00 zł, a faktycznie osiągnięto nadwyżkę w kwocie 1.742.248,53 zł. Przyczyny osiągnięcia nadwyżki, przy planowanym deficycie opisano w protokole kontroli.
3. W uchwałach nr: [1] XXIX/140/2020 z dnia 30 grudnia 2020 roku w sprawie uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej na lata 2021-2030 oraz [2] XLII/202/2021 z dnia 29 grudnia 2021 roku zmieniającą uchwałę w sprawie uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej na lata 2021-2030, stwierdzono niezgodność planowanych do spłaty zobowiązań finansowych z kwotami spłat wynikającymi z umów o kredyt i pożyczkę. Należy wskazać, że kwoty rozchodów powinny być ujmowane w prognozie zgodnie z zawartymi umowami i wynikającymi z nich harmonogramami spłat. Prognozowanie rozchodów niezgodnie z zawartymi umowami pozbawia prognozę przymiotu realistyczności, mającego oparcie w art. 226 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Ponadto nie aktualizowano planu przychodów i rozchodów budżetu na 2021 rok oraz planu dochodów majątkowych na rok 2022. Realistyczność przyjmowanych w prognozie wartości przyszłych budżetów ma znaczenie dla potwierdzenia spełnienia w kolejnych latach ustawowego wskaźnika zadłużenia określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych, co jest jedną z zasadniczych funkcji prognozy. Brak spełnienia standardu realistyczności może skutkować dla jednostek samorządowych istotnymi problemami w prowadzeniu gospodarki finansowej, polegającymi na braku możliwości spłaty zadłużenia, konieczności negocjowania zmiany terminów spłaty czy zwiększeniu kosztów obsługi zadłużenia.

W zakresie udzielania zamówień publicznych i realizacji inwestycji

1. W zakresie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego: „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Brzeźnio”, przeprowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 1710 ze zm.), stwierdzono niżej opisane nieprawidłowości:
  - w specyfikacji warunków zamówienia (SWZ) zamawiający nie zawarł informacji, iż nie dopuszcza składania ofert częściowych oraz nie wskazał powodów niedokonania podziału zamówienia na części, co było wymagane w dokumentach zamówienia. Zgodnie z art. 91 ust. 2 ww. ustawy - zamawiający wskazuje w dokumentach zamówienia powody niedokonania podziału zamówienia na części. Natomiast jak stanowi art. 7 pkt 3 ustawy, ilekroć w ustawie jest mowa o dokumentach zamówienia - należy przez to rozumieć dokumenty sporządzone przez zamawiającego lub dokumenty, do których zamawiający odwołuje się, inne niż ogłoszenie, służące do określenia lub opisanie warunków zamówienia, w tym specyfikacja warunków zamówienia oraz opis potrzeb i wymagań;

- zamawiający określił termin związania ofertą wskazując nieprawidłową datę (90 dni tj. do dnia 23 lutego 2022 roku), tymczasem zgodnie z art. 220 ust. 1 ustawy - termin 90 dni liczymy od dnia upływu terminu składania ofert, przy czym pierwszym dniem terminu związania z ofertą jest dzień, w którym upływa termin składania ofert. Termin składania ofert w specyfikacji określono na dzień 24 listopada 2021 roku, w związku z czym - wykonawca pozostawał związany z ofertą do dnia 21 lutego 2022 roku;
  - brak było spójności w zapisach SWZ - zamawiający zarówno w ogłoszeniu o zamówieniu jak i w SWZ w rozdziale VII „Informacja o warunkach udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia”, w zakresie warunku dotyczącego zdolności do występowania w obrocie gospodarczym nie precyzował żadnych wymagań, których spełnienie wykonawca byłby zobowiązany wykazać w sposób szczególny. Natomiast w SWZ w rozdziale IX „Badanie oferty najkorzystniejszej i dokumenty składane na potwierdzenie spełnienia warunków udziału w postępowaniu oraz na potwierdzenie braku podstaw do wykluczenia wykonawcy z udziału w postępowaniu”, w wykazie podmiotowych środków dowodowych, które wykonawca składa na wezwanie zamawiającego na potwierdzenie spełnienia warunków udziału w postępowaniu w zakresie zdolności do występowania w obrocie gospodarczym (art. 112 ust. 2 pkt 1 ustawy) zamawiający wymagał złożenia: *„odpisu lub informacji z Krajowego Rejestru Sądowego lub z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, w zakresie art. 109 ust. 1 pkt 4 ustawy, sporządzonych nie wcześniej niż 3 miesiące przed jej złożeniem, (jeżeli odrębne przepisy wymagają wpisu do rejestru lub ewidencji). Uwaga! Zgodnie z art. 127 ust. 1 i 2 ustawy - Zamawiający nie wzywa do złożenia podmiotowych środków dowodowych, jeżeli może je uzyskać za pomocą bezpłatnych i ogólnodostępnych baz danych, w szczególności rejestrów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, o ile wykonawca wskazał w jednolitym dokumencie dane umożliwiające dostęp do tych środków; Podmiotowym środkiem dowodowym jest oświadczenie, którego treść odpowiada zakresowi oświadczenia, o którym mowa w art. 125 ust. 1. Wykonawca nie jest zobowiązany do złożenia podmiotowych środków dowodowych, które zamawiający posiada, jeżeli wykonawca wskaże te środki oraz potwierdzi ich prawidłowość i aktualność”*. W związku z powyższym zamawiający nie postawił i nie opisał sposobu oceny spełnienia warunku udziału w postępowaniu dotyczącego zdolności do występowania w obrocie gospodarczym, stąd w wykazie dokumentów i oświadczeń potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu, których żąda zamawiający od wykonawcy najwyżej ocenionego nie powinien znaleźć się ww. odpis lub informacja z Krajowego Rejestru Sądowego lub z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Co więcej, w wezwaniu z dnia 25 listopada 2021 roku zamawiający żądał złożenia dokumentu potwierdzającego spełnienie warunku udziału w postępowaniu dotyczącego zdolności do występowania w obrocie gospodarczym, którego wykonawca nie był zobowiązany wykazać w sposób szczególny, gdyż zamawiający w tym zakresie nie postawił warunku;
- Brak spójności w zapisach SWZ stwierdzono także w zakresie postanowień dotyczących obowiązku wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy;
- zamawiający zwrócił wadium z naruszeniem terminu wskazanego w art. 98 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych, zgodnie z którym - zamawiający zwraca wadium niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie

7 dni od dnia zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego. Wadium wniesione w pieniądzu w kwocie 30.000,00 zł zwrócono w dniu 29 grudnia 2021 roku na rzecz wykonawcy EKO-REGION Spółka z o. o., umowę zawarto w dniu 14 grudnia 2021 roku, w związku z tym zwrot wadium powinien nastąpić w terminie do 21 grudnia 2021 roku;

- zamawiający przekazał do publikacji Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej (UPUE) ogłoszenie o udzieleniu zamówienia z naruszeniem terminu wskazanego w art. 265 ust. 1 ww. ustawy, zgodnie z którym - zamawiający nie później niż w terminie 30 dni od dnia zakończenia postępowania o udzielenie zamówienia przekazuje do publikacji Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zawierające informację o wynikach tego postępowania. Wskazane ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zawierające informację o wynikach postępowania zostało przekazane w dniu 24 stycznia 2022 roku Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej (potwierdzenie przez UPUE otrzymania ogłoszenia z dnia 24 stycznia 2021 roku), ogłoszenie zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE) pod nr 2022/S 020-048764 w dniu 28 stycznia 2022 roku. Umowę zawarto w dniu 14 grudnia 2021 roku w związku z tym zamawiający był zobowiązany przekazać do publikacji UPUE ww. ogłoszenie w terminie do dnia 13 stycznia 2022 roku;
  - w sporządzonym protokole (DRUK ZP-PN) w pkt 30 nie wymieniono w załącznikach wszystkich dokumentów m.in. zapytania do SWZ wraz z wyjaśnieniami i potwierdzeniem publikacji na stronie prowadzonego postępowania czy protokołów z posiedzeń Komisji Przetargowej w toku prowadzonego postępowania. Zgodnie z art. 73 ust. 1 ustawy, załączniki do protokołu postępowania stanowią: oferty, opinie biegłych, oświadczenia, informacje z zebrania z wykonawcami, zawiadomienia, wnioski, dowód przekazania ogłoszenia Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej, inne dokumenty i informacje składane przez zamawiającego i wykonawców oraz umowa.
2. W zakresie udzielenia zamówienia publicznego dla zadania pn. „Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy w Brzeźniu”, w trybie przetargu nieograniczonego o wartości szacunkowej poniżej progu określonego w art. 11 ust. 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1843 ze zm.), stwierdzono niżej opisane nieprawidłowości:
- zgodnie z art. 24 ust. 11 ww. ustawy, wykonawca, w terminie 3 dni od dnia zamieszczenia na stronie internetowej informacji, o której mowa w art. 86 ust. 5, przekazywał zamawiającemu oświadczenie o przynależności lub braku przynależności do tej samej grupy kapitałowej. Należy zauważyć, iż 3-ci dzień w analizowanym postępowaniu, a więc koniec terminu, wypadał w sobotę - stąd końcem terminu na złożenie ww. oświadczenia był 16 marca 2020 roku, tj. poniedziałek, natomiast wykonawcy: [1] Zakład Remontowo – Budowlany „ULBUD” Grzegorz Stolarski z Częstochowy; [2] FHU MONTER Zbigniew Cybulski z Sieradza; [3] HYDRO-JAR Instalatorstwo Sanitarne i c.o. Jarosław Banach z Brzeźnia; [4] SZOKMIR Mirosław Szoka z Sieradza i [5] PHB „ZAMBUD II” Bartłomiej Biniek z Sieradza, złożyli przedmiotowe oświadczenie z uchybieniem wskazanego terminu. Co więcej, w przypadku wykonawcy FHU MONTER Zbigniew Cybulski, który złożył skan oświadczenia w dniu 16 marca 2020 roku, w Urzędzie Gminy w Brzeźniu nie odnotowano daty wpływu oryginału oświadczenia.

Ponadto ZHU MONTER Sławomir Matyja ze Złoczewa złożył skan oświadczenia o braku przynależności do grupy kapitałowej e-mailem w dniu 16 marca 2020 roku, natomiast brak było oryginału.

Formę składanych przez wykonawców oświadczeń i dokumentów określały przepisy § 14-16 rozporządzenia Ministra Rozwoju z 26 lipca 2016 roku w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy w postępowaniu o udzielenie zamówienia (Dz. U. z 2016 r., poz. 1126 ze zm.⁴⁹).

Zgodnie z § 14 ust. 2 ww. rozporządzenia - dokumenty lub oświadczenia, o których mowa w rozporządzeniu, składane są w oryginale w postaci dokumentu elektronicznego lub w elektronicznej kopii dokumentu lub oświadczenia poświadczonej za zgodność z oryginałem. Poświadczenie za zgodność z oryginałem elektronicznej kopii dokumentu lub oświadczenia, o której mowa w § 14 ust. 2 ww. rozporządzenia z dnia 26 lipca 2016 roku, następuje przy użyciu kwalifikowanego podpisu elektronicznego. Wynika to m.in. z przepisu art. 781 § 1 ustawy z 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 1360) – do zachowania elektronicznej formy czynności prawnej wystarcza złożenie oświadczenia woli w postaci elektronicznej i opatrzenie go kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Należy zatem przyjąć, że jeśli zamawiający przewidział możliwość komunikacji za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, wskazane powyżej oświadczenia powinny zostać złożone w oryginale w postaci dokumentu elektronicznego lub w elektronicznej kopii dokumentu lub oświadczenia poświadczonego za zgodność z oryginałem za pomocą kwalifikowanego podpisu elektronicznego. Z kolei, jeśli zamawiający takiej możliwości nie dopuścił, oświadczenia powinny być składane w formie pisemnej, w oryginale lub kopii potwierdzonej za zgodność z oryginałem własnoręcznym podpisem.

Zamawiający w niniejszym postępowaniu zgodnie z zapisami w rozdziale VII pkt 20 specyfikacji istotnych warunków zamówienia - wymagał by oświadczenia (o których mowa w SIWZ i ogłoszeniu o zamówieniu dotyczące wykonawcy i innych podmiotów, na których zdolnościach lub sytuacji polega wykonawca na zasadach określonych w art. 22a ustawy oraz dotyczące podwykonawców) były składane w oryginale. W związku z powyższym - oświadczenie dotyczące grupy kapitałowej – stanowiące załącznik nr 6 do SIWZ - winno być złożone w oryginale. Powyższe wyklucza zatem możliwość złożenia przedmiotowego oświadczenia w postaci kopii (skanu) przesłanej e-mailem. Zamawiający powinien dokonać weryfikacji braku przynależności do tej samej grupy kapitałowej wykonawców ubiegających się o to samo zamówienie (jego część), która to przynależność mogłaby prowadzić do zachwiania uczciwej konkurencji w postępowaniu. Była to jedna z obligatoryjnych przesłanek oceny podmiotowej wykonawców w postępowaniu, odnosząca się do braku podstaw do wykluczenia z postępowania, opisana w art. 24 ust. 1 pkt 23 ustawy Prawo zamówień publicznych. Zamawiający nie powinien akceptować oświadczenia o braku przynależności do grupy kapitałowej, przesłanego przez wykonawcę ZHU MONTER Sławomir Matyja ze Złoczewa w formie skanu, za pośrednictwem poczty elektronicznej. W takim wypadku, zamawiający powinien wezwać

---

⁴⁹ rozporządzenie Ministra Przedsiębiorczości i Technologii z dnia 16 października 2018 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy w postępowaniu o udzielenie zamówienia (Dz. U. z 2018 r., poz. 1993) oraz rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 16 grudnia 2019 roku zmieniające rozporządzenie zmieniające rozporządzenie w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy w postępowaniu o udzielenie zamówienia (Dz. U. z 2019 r., poz. 2447).

ww. wykonawcę - w trybie art. 26 ust. 3 ustawy - do uzupełnienia oświadczenia, poprzez przedłożenie oryginału oświadczenia. Brak uzupełnienia na wezwanie zamawiającego takiego dokumentu powinien skutkować wykluczeniem wykonawcy z postępowania w oparciu o dyspozycję art. 24 ust. 1 pkt 12 ww. ustawy.

Obecnie obowiązująca ustawa z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych, określa że zamawiający wzywa wykonawcę, którego oferta została najwyżej oceniona, do złożenia w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 5 dni od dnia wezwania, podmiotowych środków dowodowych, jeżeli wymagał ich złożenia w ogłoszeniu o zamówieniu lub dokumentach zamówienia, aktualnych na dzień złożenia podmiotowych środków dowodowych (art. 274 ust. 1 ustawy). Natomiast zgodnie z § 2 ust 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Pracy, Rozwoju i Technologii z dnia 23 grudnia 2020 roku w sprawie podmiotowych środków dowodowych oraz innych dokumentów lub oświadczeń jakich może żądać zamawiający od wykonawcy (Dz. U. 2020 poz. 2415) - w celu potwierdzenia braku podstaw wykluczenia wykonawcy z udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, zamawiający może żądać jako podmiotowych środków dowodowych oświadczenia wykonawcy, w zakresie art. 108 ust. 1 pkt 5 ustawy, o braku przynależności do tej samej grupy kapitałowej w rozumieniu ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów, z innym wykonawcą, który złożył odrębną ofertę, ofertę częściową lub wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, albo oświadczenia o przynależności do tej samej grupy kapitałowej wraz z dokumentami lub informacjami potwierdzającymi przygotowanie oferty, oferty częściowej lub wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu niezależnie od innego wykonawcy należącego do tej samej grupy kapitałowej. Stosownie do § 3 ww. rozporządzenia - w postępowaniach o wartości mniejszej niż progi unijne zamawiający, w celu potwierdzenia braku podstaw wykluczenia wykonawcy z udziału w postępowaniu, może zamiast podmiotowych środków dowodowych, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 1, 2 lub 4-6, żądać oświadczenia wykonawcy o aktualności informacji zawartych w oświadczeniu, o którym mowa w art. 125 ust. 1 ustawy, w zakresie podstaw wykluczenia z postępowania wskazanych przez zamawiającego.

W obecnym stanie prawnym w zakresie sposobów sporządzania i przekazywania dokumentów w postępowaniach o udzielanie zamówień publicznych obowiązuje rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 roku w sprawie sposobu sporządzania i przekazywania informacji oraz wymagań technicznych dla dokumentów elektronicznych oraz środków komunikacji elektronicznej w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego lub konkursie (Dz. U. z 2020 r., poz. 2452), które w odmienny sposób reguluje zasady podpisywania i przekazywania dokumentów, w zależności od tego, w jakiej formie został sporządzony dokument;

- zamawiający nie zwrócił wykonawcy PHB „ZAMBUD II” Bartłomiej Biniek wadium wniesionego w formie gwarancji ubezpieczeniowej zapłaty wadium Nr GWo/229/2020/071 z dnia 10 marca 2020 roku wystawionej przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna na sumę gwarancyjną w kwocie 10.000,00 zł ważną od dnia 12 marca 2020 roku do dnia 10 kwietnia 2020 roku. Na podstawie art. 46 ust. 1 z dnia 29 stycznia 2004 roku Pzp zamawiający miał obowiązek zwrócić wadium wszystkim wykonawcom niezwłocznie po wyborze oferty najkorzystniejszej lub unieważnieniu postępowania, z wyjątkiem wykonawcy, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza.

3. Zamawiający podał błędną wartość udzielonych zamówień w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach w 2021 roku na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych, które przekazał Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych w dniu 28 lutego 2022 roku. W pkt II „Zamówienia klasyczne o wartości mniejszej niż progi unijne, o których mowa w dziale III ustawy, z wyłączeniem zamówień na usługi społeczne i inne szczególne usługi: zamawiający - Gmina Brzeźnio wykazała 1 postępowanie zakończone udzieleniem zamówienia albo zawarciem umowy ramowej na usługi w trybie podstawowym, o którym mowa w art. 275 pkt 1 ustawy, o łącznej wartości 171.675,00 zł. Zgodnie z rejestrem umów łączna wartość zawartych umów bez podatku od towarów i usług wynosiła 184.782,30 zł. W trakcie kontroli Izby, w dniu 4 maja 2022 roku sporządzono korektę sprawozdania za 2021 rok, jednak była ona błędna. W dniu 6 maja 2022 roku ponownie dokonano korekty sprawozdania zgodnie z rejestrem umów. Do sporządzenia ww. sprawozdania w terminie do dnia 1 marca każdego roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie zobowiązywał zamawiającego art. 82 ust. 1 i 2 ustawy Prawo zamówień publicznych.
4. Zamawiający nie przekazał sprawozdania rocznego za 2021 rok obejmującego umowę nr 2/2021 z dnia 11 stycznia 2021 roku na dostawę energii elektrycznej, o wartości 533.449,24 zł netto, zawartą w wyniku przetargu nieograniczonego, zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych. Jak wynika z § 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 20 grudnia 2021 roku w sprawie zakresu informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru, sposobu przekazywania oraz sposobu i trybu jego korygowania (Dz. U. z 2021 r., poz. 2463), jeżeli w roku sprawozdawczym udzielono zamówień (zawarto umowy) zarówno w wyniku postępowań o udzielenie zamówienia publicznego przeprowadzonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych, jak i w wyniku postępowań przeprowadzonych na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych, zamawiający przekazuje dwa sprawozdania. W odniesieniu do zamówień udzielonych na podstawie przepisów ustawy z 2004 roku należało sporządzić sprawozdanie zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 15 grudnia 2016 roku w sprawie informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru oraz sposobu przekazywania (Dz. U. poz. 2038). W trakcie kontroli RIO złożono brakujące sprawozdanie za 2021 rok.

Rozliczenia budżetu z samorządowymi jednostkami organizacyjnymi

1. Stawki dopłaty dla wszystkich taryfowych grup odbiorów w zakresie odprowadzania ścieków do kanalizacji na terenie gminy zostały określone uchwałą nr XXXIX/238/2018 Rady Gminy Brzeźnio z dnia 28 marca 2018 roku, z tym że zostały one podzielone na dwa okresy obowiązywania tj. do dnia 9 czerwca 2018 roku oraz od dnia 9 czerwca 2018 roku do dnia 9 czerwca 2019 roku. Ustalono, że Rada Gminy Brzeźnio nie podejmowała innych uchwał w sprawie stawek dopłat dla grup taryfowych odbiorców w zakresie odprowadzania ścieków. Powyższe stawki obowiązywały do dnia 9 czerwca 2019 roku. Dopłaty przekazane w formie dotacji przedmiotowej dla Zakładu Gospodarki Komunalnej w Brzeźniu w okresie od dnia 1 stycznia 2020 roku do dnia 30 czerwca 2021 roku zostały udzielone zatem bez podstawy prawnej, tj.

bez stosownej uchwały podjętej przez Radę Gminy Brzeźnio. Powyższe stanowiło naruszenie art. 24 ust. 6 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 2028). Zgodnie z art. 24 ust. 6 ww. ustawy - rada gminy może podjąć uchwałę o dopłacie dla jednej, wybranych lub wszystkich taryfowych grup odbiorców usług. Dopłatę gmina przekazuje przedsiębiorstwu wodociągowo-kanalizacyjnemu. Z dniem 1 lipca 2021 roku na podstawie uchwały nr XXXIV/166/2021 Rady Gminy Brzeźnio z dnia 26 maja 2021 roku Zakład Gospodarki Komunalnej w Brzeźniu został zlikwidowany.

2. Dopłata dla wszystkich taryfowych grup odbiorów w zakresie odprowadzania ścieków do kanalizacji na terenie gminy Brzeźnio była przekazywana w kwotach wynikających z iloczynu ilości ścieków dla poszczególnych grup odbiorców oraz dopłat wynikających z uchwały Rady Gminy Nr XXXIX/238/2018 w kwocie netto, a nie brutto. Różnice pomiędzy kwotami przekazanymi a dopłatami wg stawek w kwotach brutto w 2020 roku stanowiły kwotę 8.720,79 zł, natomiast w 2021 roku kwotę 5.128,93 zł.

W zakresie innych ustaleń – jednorazowe dodatki uzupełniające dla nauczycieli

Stwierdzono, że w sprawozdaniu z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach i placówkach prowadzonych przez Gminę została wykazana prawidłowa średnia liczba etatów dla nauczycieli kontraktowych, poza jednym przypadkiem, gdzie nauczycielowi w Szkole Podstawowej w Kliczkowie w styczniu pomniejszono wydatki na wynagrodzenia o wypłaconą kwotę zasiłku z tytułu 4 dni opieki nad chorym członkiem rodziny, natomiast struktura zatrudnienia została pomniejszona w grudniu 2020 roku, ponieważ opieka miała miejsce w grudniu 2020 roku. Zawyżenie struktury zatrudnienia wyniosło 0,01 (1 etat x (4 dni /30 dni) = 0,13 / 12 m-cy = 0,01). Różnice w strukturze zatrudnienia o 0,01 spowodowała zwiększenie kwoty różnicy w kolumnie 10 sprawozdania o 471,24 zł. Powyższa nieprawidłowość nie miała wpływu na powstanie obowiązku wypłaty jednorazowego dodatku uzupełniającego dla nauczycieli kontraktowych.

W zakresie innych ustaleń – wpłaty spółki EKO 2 z dnia 21 czerwca i z dnia 29 lipca 2016 roku

Ustalono, że spółka EKO 2 wpłaciła na rachunek budżetu Gminy Brzeźnio w dniu 21 czerwca 2016 roku kwotę 100.000 zł, natomiast w dniu 29 lipca 2016 roku kwotę 107.291,00 zł. W tytule przelewów określiła, że dotyczą one podatku od nieruchomości z tytułu Kopalni Stefanów za okres 2013-2016. Stwierdzono, że w 2016 roku spółka EKO 2 nie była podatnikiem podatku od nieruchomości na terenie Gminy Brzeźnio. W 2018 roku spółka ta zwróciła się do Wójta Gminy o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. „Kopalnia piasku Stefanów Ruszkowski I”, na terenie funkcjonującej do dnia 31 grudnia 2015 roku kopalni piasku Stefanów Ruszkowski, prowadzonej przez firmę BG Racing Bartosz Górny. Ani spółka EKO 2, ani firma BG Racing Bartosz Górny, nie były właścicielami działek, na których znajdowało się złożę piasku Stefanów Ruszkowski. Właścicielami działek były osoby fizyczne, które zgłaszały do opodatkowania grunty zajęte na działalność gospodarczą prowadzoną prawdopodobnie przez ww. podmioty. Inspektorom kontroli nie przedłożono umów dzierżawy lub innych umów o podobnym charakterze, z których wynikałaby powierzchnia zajęta na prowadzenie działalności gospodarczej - potwierdzająca poprawność danych wykazanych w informacjach na podatek od nieruchomości.

Z sporządzonych przez jednostkę zestawień wynikało, że wpłaty od spółki EKO 2 z dnia 21 czerwca i z dnia 27 lipca 2016 roku zostały zaksięgowane jako wpłaty na kontach podatników, będących właścicielami gruntów na terenie kopalni Stefanów Ruskowski.

Ponadto kontrolującym przedłożono pełnomocnictwa (opisane we wcześniejszej części wystąpienia pokontrolnego) skierowane do Wójta Gminy Brzeźnio przez podatników wymienionych w protokole z kontroli (pełnomocnictwa były datowane na dzień 20 czerwca i 29 lipca 2016 roku), w których podatnicy upoważniali firmę EKO 2 sp. z o.o. Droszewo 71a 11-300 Biskupiec reprezentowaną przez członka Zarządu (uprawnionego do samodzielnego reprezentowania spółki) do zapłaty należności z tytułu podatku od nieruchomości za okresy wskazane dla każdego podatnika osobno i w kwotach określonych dla każdego podatnika osobno wraz z należnymi odsetkami, wyliczonymi na dzień 21 czerwca 2016 roku lub 29 lipca 2016 roku. Od pełnomocnictw każdy z podatników wносił opłatę skarbową w wysokości 17 zł.

W kontekście powyższych ustaleń należy zwrócić uwagę, że wszystkie przedłożone pełnomocnictwa skierowane były do Wójta Gminy Brzeźnio, co sugeruje że zostały one sporządzone w celu przedłożenia Wójtowi, aby uwierzytelnić podział dokonany przez organ podatkowy wpłat dokonanych przez spółkę EKO 2. Należy wskazać, że pełnomocnictwo powinno być skierowane do osoby (podmiotu), któremu jest udzielane, tak aby osoba ta mogła wykonać czynności mające w nim umocowanie przedkładając je odpowiedniemu organowi (osobie, instytucji lub podmiotowi). Kontrolującym nie przedłożono dokumentów, z których wynikałoby, że spółka EKO 2 byłaby w posiadaniu ww. pełnomocnictw i to ona przedłożyła je Wójtowi Gminy Brzeźnio wraz z dokonanymi wpłatami, o których mowa wyżej.

Spółka EKO 2 dokonała dwóch przelewów, w których nie wskazała za jakich podatników i jakie konkretne kwoty za nich wpłaca, natomiast z pełnomocnictw wynikały okresy jakich dotyczyły wpłaty oraz konkretne kwoty należności głównej i odsetek za poszczególnych podatników. Wskazuje to na rozbieżności pomiędzy dokumentami wpłaty i pełnomocnictwami.

Należy ponadto wskazać, że ustawa w art. 62b określiła przypadki, kiedy zapłata podatku może nastąpić przez inne osoby niż podatnik. Stosownie do § 1 art. 62b zapłata podatku może nastąpić także przez:

- 1) małżonka podatnika, jego zstępnych, wstępnych, pasierba, rodzeństwo, ojczyma i macochę;
- 2) aktualnego właściciela przedmiotu hipoteki przymusowej lub zastawu skarbowego, jeżeli podatek zabezpieczony jest hipoteką przymusową lub zastawem skarbowym;
- 3) inny podmiot, w przypadku gdy kwota podatku nie przekracza 1.000 zł.

Natomiast zgodnie z § 2 art. 62b ustawy - w przypadkach, o których mowa w § 1 pkt 1 i 3, jeżeli treść dowodu zapłaty nie budzi wątpliwości, co do przeznaczenia zapłaty na zobowiązanie podatnika uznaje się, że wpłata pochodzi ze środków podatnika.

Zatem w przypadku, gdy zapłata podatku następuje przez inny podmiot, jest to możliwe tylko w przypadku, gdy kwota wpłaty nie przekracza 1.000 zł. Natomiast drugą przesłanką uznania wpłaty osoby trzeciej (innego podmiotu) za podatnika jest nie budząca wątpliwości treść dowodu zapłaty. Z powyższego przepisu wynika, że w przypadku, gdy wpłata nie przekracza 1.000 zł, a treść dowodu zapłaty nie budzi wątpliwości, co do przeznaczenia zapłaty, organ podatkowy w takim przypadku zakłada, że środki, którymi dokonano zapłaty pochodzą ze środków podatnika.

Żadna z powyższych przesłanek zapłaty przez inny podmiot w przypadku wpłat z dnia 21 czerwca oraz z dnia 29 lipca 2016 roku spółki EKO 2 na rachunek budżetu Gminy Brzeźnio nie została spełniona, gdyż wpłaty przekraczały 1.000 zł, a treść dowodu wpłaty nie była jednoznaczna, gdyż nie wskazano ani podatnika, za którego spółka dokonuje wpłaty, ani na poczet jakiej konkretnie należności powinna zostać zaliczona wpłata.

W przypadku, gdy Gmina otrzymała wpłatę podatku od podmiotu trzeciego, a z treści dokumentu wpłaty nie wynikało jednoznacznie przeznaczenie wpłaty, organ podatkowy powinien podjąć czynności w celu wyjaśnienia pochodzenia i przeznaczenia tych wpłat.

Wójt Gminy Brzeźnio w związku z przyjęciem zapłaty podatku od nieruchomości od spółki Eko 2 w wysokości 100.000 zł w dniu 21 czerwca 2016 roku i 107.291 zł w dniu 29 lipca 2016 roku złożyła wyjaśnienie. Z wyjaśnienia wynikało, że powyższe wpłaty zostały zaksięgowane na podatek od nieruchomości zgodnie z dyspozycją przelewu i złożonymi pełnomocnictwami. Wójt podnosiła, że zapłata „w imieniu” dłużnika oznacza czynność techniczną polegającą m. in. na złożeniu dyspozycji przelewu bankowego przez płacącego. Działanie takie odbywa się zgodnie z wolą dłużnika i przy posłużeniu się jego środkami pieniężnymi. Osobę wpłacającą można w takim przypadku określić mianem „przekaziciela” należących do dłużnika lub „wyręczyciela”. W wyjaśnieniu ponadto wskazywano na uzasadnienie do zmiany ustawy Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 roku poz. 1649) wprowadzającej art. 62b w celu umożliwienia zapłaty zobowiązania podatkowego przez osobę trzecią, tym samym zmuszając organy podatkowe do wyjaśnienia wpłaty i zwrotu na rachunek wpłacającego, jeżeli okazało się, że wpłacone pieniądze nie były własnością podatnika. W konkluzji Wójt stwierdziła, że na podstawie obowiązujących przepisów oraz posiadanej dokumentacji (odpowiednich upoważnień) brak było konieczności przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego.

Odnosząc się powyższego wyjaśnienia należy zauważyć, że zapłata za podatników nie nastąpiła zgodnie z dyspozycją przelewu, gdyż tytuł przelewu nie zawierał takiej dyspozycji, natomiast upoważnienia złożone organowi podatkowemu nie zawsze poprawnie wskazywały zobowiązania podatkowe (pomijając kwestie, że upoważnienia powinny zostać wystawione na rzecz spółki i przez nią złożone).

Wyjaśnienie w zakresie terminu „zapłaty w imieniu” zawiera przesłankę dotyczącą pochodzenia środków na zapłatę podatku z jego środków pieniężnych, czego organ podatkowy nie wziął pod uwagę i nie przeprowadził postępowania wyjaśniającego w tym zakresie.

Podsumowując, nie można zgodzić się w tym przypadku ze stanowiskiem, że organ podatkowy dysponował wystarczającą dokumentacją, która byłaby wyczerpująca w zakresie uwierzytelnienia zapłaty podatku przez osobę trzecią (inny podmiot) bez konieczności przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego w tej sprawie⁵⁰.

---

⁵⁰ Niezależnie od rezultatów tych czynności, należy wskazać, że zgodnie z art. 80 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa, Prawo do zwrotu nadpłaty podatku wygasa po upływie 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin jej zwrotu. Po upływie ww. terminu wygasa również prawo do złożenia wniosku o zaliczenie nadpłaty na poczet przyszłych zobowiązań podatkowych oraz możliwość zaliczenia nadpłaty na poczet zaległych oraz bieżących zobowiązań podatkowych. Złożenie wniosku o stwierdzenie nadpłaty, zwrot nadpłaty lub zaliczenie jej na poczet przyszłych zobowiązań podatkowych przerywa bieg terminu do zwrotu nadpłaty.

Odpowiedzialność za powyższe uchybienia i nieprawidłowości ponoszą Wójt Gminy Brzeźnio, Skarbnik Gminy, inspektor ds. wymiaru podatków i opłat oraz inni pracownicy Urzędu Gminy, w zakresie wskazanym w protokole kontroli.

II.

Przekazując informację o powyższych nieprawidłowościach proszę Panią Wójt o podjęcie działań na celu ich usunięcia oraz zapobieżenia ich występowaniu w przyszłości. W tym celu RIO w Łodzi kieruje następujące **wnioski pokontrolne**:

1. Przedłożyć Radzie Gminy Brzeźnio projekt uchwały w sprawie zmiany uchwały o utworzeniu Centrum Usług Wspólnych, poprzez aktualizację wykazu jednostek obsługiwanych przez Centrum.
2. Zapewnić prowadzenie rejestru instytucji kultury w postaci elektronicznej, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 stycznia 2012 roku w sprawie sposobu prowadzenia i udostępniania rejestru instytucji kultury.
3. Zapewnić przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej, poprzez:
  - prawidłowe ujmowanie w sprawozdaniach budżetowych Rb-27S i Rb-PDP danych o skutkach finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych i skutkach zwolnień udzielanych przez Radę Gminy;
  - ujmowanie w sprawozdaniu Rb-NDS kwoty nadwyżki z lat ubiegłych; wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych oraz niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z unormowaniami zawartymi w § 12 pkt 5 lit. c Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 37 do ww. rozporządzenia oraz uwzględniając kategoryzację źródeł przychodów wynikającą z art. 217 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Sprawozdanie za III kwartały 2022 roku sporządzić uwzględniając ustalenia RIO w Łodzi;
  - sporządzanie jednostkowych sprawozdań Rb-27S przez Urząd Gminy Brzeźnio na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej, stosownie do § 6 ust. 1 pkt 3 oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia.
4. Dokonać korekty sprawozdań budżetowych Rb-27S i Rb-PDP, sporządzonych za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2020 roku oraz od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2021 roku, w związku z nieprawidłowym wykazaniem skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych oraz skutków zwolnień. Poprawione sprawozdania przekazać RIO w Łodzi, wskazując przyczynę korekty.
5. Wyjaśnić różnicę pomiędzy kwotą wynikającą z decyzji nr 3154.1.2021 a kwotą odpisaną z ewidencji i ujętą w sprawozdawczości budżetowej.
6. Zapewnić przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych

mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności poprzez:

- ewidencję lokat bankowych w ramach konta 133, zgodnie z systematyką określoną w rozporządzeniu;
  - ewidencjonowanie dochodów Urzędu Gminy zgodnie z kasową zasadą wykonania budżetu, stosownie do wymogu określonego w § 5 rozporządzenia;
  - prowadzenie ewidencji na kontach 222 i 223, w zakresie budżetu, w sposób umożliwiający rozliczenie jednostek organizacyjnych ze środków uzyskanych z dochodów oraz środków przekazanych na wydatki i ustalenie kwot podlegających zwrotowi z ww. tytułów;
  - prowadzenie ewidencji dochodów z funduszu alimentacyjnego w sposób opisany w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego oraz zgodnie z systematyką określoną w rozporządzeniu;
  - prowadzenie ewidencji dochodów realizowanych przez Urząd Gminy Brzeźnio na koncie 130, na podstawie wyciągów bankowych, zgodnie z zasadami i systematyką określoną w rozporządzeniu;
  - prowadzenie ewidencji dochodów w zakresie podatków lokalnych, dochodów z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz opłat za wodę i ścieki, gromadzonych na rachunkach bankowych wyodrębnionych tzw. klientów masowych, jako rachunków dochodów realizowanych przez Urząd Gminy Brzeźnio;
  - ewidencję dotacji podlegających zwrotowi udzielanych stowarzyszeniom, zgodnie z systematyką określoną w rozporządzeniu;
  - ewidencję mienia zlikwidowanych jednostek przy zachowaniu zasad i systematyki określonej w rozporządzeniu;
  - ewidencję dochodów nieprzypisanych w planach finansowych innych jednostek w sposób, który jest neutralny dla ewidencji Urzędu Gminy,
7. Zapewnić przestrzeganie ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, w szczególności poprzez:
- dokonywanie zapisów księgowych, które odzwierciedlają stan rzeczywisty, tak aby księgi rachunkowe cechowały się rzetelnością, stosownie do wymogu określonego w art. 24 ust. 2 ustawy;
  - wprowadzanie do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego w postaci zapisu, każdego zdarzenia, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, stosownie do art. 6 ust. 1 i art. 20 ust. 1 ustawy;
  - zachowanie zasady ciągłości działania określonej w art. 5 ust. 1 ustawy, w zakresie zgodności sald początkowych z saldami końcowymi;
  - wprowadzanie do ksiąg rachunkowych tylko zdarzeń gospodarczych, które wywołują zmiany stanu składników aktywów i pasywów oraz wpływają na wynik finansowy działalności jednostki, tj. których wartość nie jest zerowa, stosownie do regulacji zawartych w art. 20 ust. 1 ustawy;
  - zapewnienie automatycznej kontroli ciągłości zapisów oraz przenoszenia obrotów i sald w komputerowych zbiorach danych stanowiących księgi rachunkowe organu podatkowego, stosownie do wymogu zawartego w art. 13 ust. 5 ustawy;
  - zapewnienie sprawdzalności ksiąg rachunkowych, stosownie do wymogów zawartych w art. 24 ust. 4 ustawy,

- prawidłowe inwentaryzowanie składników majątku Urzędu Gminy metodami określonymi w art. 26 ustawy;
  - odpowiednie udokumentowanie wyników przeprowadzonej inwentaryzacji i powiązanie ich z zapisami w księgach rachunkowych, stosownie do art. 27 ust. 1 ustawy.
8. Zapewnić wykazywanie danych wynikających z sald kont księgowych we właściwych pozycjach w bilansie jednostki budżetowej Urzędu Gminy Brzeźnio.
  9. Zapewnić terminowe regulowanie zobowiązań, zgodnie z wymogiem określonym w art. 44 ust.3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.
  10. Dokonać zmian postanowień dotyczących przekazywania podatku naliczonego jednostkom budżetowym, zawartych w zarządzeniu nr 59/2016 Wójta Gminy Brzeźnio w zakresie centralizacji zasad rozliczeń podatku od towarów i usług w Gminie Brzeźnio (zmienionego zarządzeniami nr 39/2017 i 42/1/2021), mając na uwadze, że obowiązujące przepisy nie przewidują przekazywania z budżetu jednostki samorządu terytorialnego środków finansowych wynikających z rozliczenia tego podatku do jednostek budżetowych.
  11. Doprowadzić ewidencję druków ścisłego zarachowania do zgodności ze stanem faktycznym.
  12. Zapewnić opracowanie zasad ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych z uwzględnieniem przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.
  13. Zapewnić przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, w szczególności w zakresie klasyfikacji wydatków na składki członkowskie w Związku Gmin Wiejskich RP.
  14. Zapewnić przestrzeganie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, poprzez:
    - dokonywanie czynności sprawdzających w stosunku do składanych przez podatników podatku od nieruchomości deklaracji podatkowych, na podstawie art. 272 ustawy. W razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji, stosownie do art. 274a § 2 ustawy, wzywać podatników do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny poddania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych;
    - dokonywanie sprostowań w drodze postanowień błędów rachunkowych i innych oczywistych omyłek w decyzjach wydawanych przez organ podatkowy, zgodnie z przepisem zawartym w art. 215 § 1 ustawy;
    - zaniechanie umarzania zaległości z tytułu zobowiązania podatkowego, które na dzień złożenia wniosku nie stanowi zaległości podatkowej;
    - wydawanie decyzji dotyczących udzielania ulg w zapłacie podatków zgodnie z unormowaniami zawartymi w ustawie, w szczególności przez zgromadzenie materiału dowodowego pozwalającego na wnikliwą ocenę stanu faktycznego, stosownie do wymogów wynikających z art. 122 i art. 187 § 1 ww. ustawy;
    - zapewnienie udokumentowania potwierdzenia odbioru przez podatnika decyzji wydanych przez organ podatkowy, tak aby zgodnie z art. 212 ustawy decyzja

- mogła wejść do obrotu prawnego, a organ podatkowy miał wiedzę, od jakiej daty jest nią związany;
- zapewnienie naliczanie odsetek za zwłokę, należnych od terminu płatności podatku lub zaległości podatkowej, w przypadku gdy w terminie określonym w decyzji podatnik nie dokonał zapłaty odroczonego podatku lub zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę lub nie zapłacił którejkolwiek z rat, na jakie został rozłożony podatek lub zaległość podatkowa wraz z odsetkami za zwłokę, zgodnie z regulacjami zawartymi w art. 49 § 2 ustawy.
15. Podjąć czynności mające na celu ustalenie stanu faktycznego oraz prawnego i wyjaśnienie prawidłowości opodatkowania podatników podatku od nieruchomości i podatku rolnego, opisanych w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego. O wynikach ww. czynności poinformować szczegółowo RIO w Łodzi.
  16. Zapewnić przestrzeganie ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych poprzez:
    - egzekwowanie od podatników obowiązku składania informacji w przypadku powstania, zmiany lub wygaśnięcia obowiązku podatkowego w podatku od nieruchomości;
    - wydawanie przez organ podatkowy decyzji zmieniających wysokość łącznego zobowiązania pieniężnego, w przypadku gdy w ciągu roku nastąpi wygaśnięcie lub zmiana obowiązku podatkowego, stosownie do regulacji zawartych w art. 6 ust. 8 ustawy.
  17. Zapewnić bieżące i rzetelne prowadzenie ewidencji podatkowej na podstawie dowodów księgowych (m.in. deklaracji, decyzji, wyciągów bankowych) zgodnie z uregulowaniami zawartymi w § 3 pkt 1, w zw. z § 4 ust. 1 pkt 2 i § 9 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.
  18. Zapewnić właściwe klasyfikowanie w ewidencji podatkowej użytków rolnych stosownie do ich oznaczenia w ewidencji gruntów i budynków, w celu poprawnego ustalenia podstawy opodatkowania podatkiem rolnym, zgodnie z zasadami określonymi dla poszczególnych rodzajów użytków w art. 4 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym.
  19. Zapewnić wyłączenie z opodatkowania podatkiem rolnym gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej, podlegających opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości.
  20. Zapewnić określanie w decyzjach w sprawach ulg podatkowych (odroczenia, rozłożenia na raty) kwoty odsetek za zwłokę należnej za okres do dnia wniesienia przez podatnika podania, stosownie do regulacji zawartych w § 9 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 sierpnia 2005 roku w sprawie naliczania odsetek za zwłokę, opłaty prolongacyjnej, a także zakresu informacji, które muszą być zawarte w rachunkach.
  21. Dokonać analizy kwot zaległości i nadpłat figurujących na szczegółowych kontach podatników podatku od nieruchomości od osób prawnych oraz łącznego zobowiązania pieniężnego, a po weryfikacji ich poprawności - zapewnić prawidłowe przenoszenie sald podatników do zestawień zaległości i nadpłat, ewidencji syntetycznej oraz sprawozdań Rb-27S.
  22. Zapewnić bieżące podejmowanie czynności windykacyjnych wobec podatników podatku od nieruchomości oraz łącznego zobowiązania pieniężnego, na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu

egzekucyjnym w administracji oraz przepisów rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. z 2020 r., poz. 2083).

23. Dokonać odpisu z ewidencji podatkowej przedawnionych należności podatkowych podatnika wymienionego w pierwszej części wystąpienia.
24. W sytuacji dokonywania zapłaty podatku przez inny podmiot niż podatnik, dokonywać wnikliwej analizy zaistnienia przesłanek, określonych w art. 62b ustawy Ordynacja podatkowa, pozwalających uznać tę zapłatę za wpłatę pochodzącą ze środków podatnika.
25. Zatrudniając osobę kierującą jednostką pomocy społecznej przestrzegać art. 122 ust.1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej w zakresie wymogów kwalifikacyjnych, jakie musi spełniać ta osoba.
26. Zapewnić przestrzeganie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie poprzez określanie w ogłoszeniu o konkursie właściwej formy (tj. powierzenie lub wsparcie) zlecenia realizacji zadania publicznego organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy.
27. Zapewnić należytą staranność w zakresie oceny ofert i sprawozdań składanych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, pod względem merytorycznym formalnym i rachunkowym.
28. Zapewnić przestrzeganie ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, poprzez:
  - zaciąganie zobowiązań wieloletnich w ramach limitu zobowiązań ustalonego dla przedsięwzięcia w załączniku do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, w ramach upoważnienia dla organu wykonawczego, o którym mowa w art. 228 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 226 ust. 3 ww. ustawy;
  - prognozowanie wartości finansowych w zakresie rozchodów z zachowaniem wymogu realistyczności, stosownie do art. 226 ust. 1 ustawy.
29. Zapewnić przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych, poprzez:
  - podawanie przyczyn niedokonania podziału zamówienia na części w dokumentach zamówienia, stosownie do wymogu określonego w art 91 ust. 2 w zw. z art. 266 ustawy;
  - określanie terminu związania z ofertą, zgodnie z art. 220 ust. 1 ustawy;
  - dokonywanie zwrotu wadium w terminie, określonym w art. 98 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 266 ustawy;
  - dokonywanie zwrotu wadium wniesionego w formie gwarancji poprzez złożenie gwarantowi oświadczenia o zwolnieniu wadium, stosownie do wymogu zawartego w art. 98 ust. 5 w zw. z art. 266 ustawy;
  - przekazywanie do publikacji Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej (UPUE) ogłoszeń o udzieleniu zamówienia w terminie wskazanym w art. 265 ust. 1 ustawy;
  - dołożenie należytej staranności przy sporządzaniu protokołu z postępowania o udzielenie zamówienie publicznego, w tym informacji o załącznikach do protokołu, wskazanych w art. 73 ust. 1 ustawy;

- zachowanie spójności w zapisach specyfikacji warunków zamówienia (SWZ) i załącznikach do SWZ w zakresie warunków udziału w postępowaniu oraz zabezpieczenia należytego wykonania umowy;
  - wzywaniu wykonawcy najwyżej ocenionego do złożenia przedmiotowych środków dowodowych, zgodnie z regulacją zawartą w art. 274 ust. 1 ustawy.
30. Zapewnić należytą staranność przy sporządzaniu i przekazywaniu Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych rocznego sprawozdania o udzielonych zamówieniach publicznych.
  31. Dopłaty do taryfowych grup odbiorów w zakresie odprowadzania ścieków do kanalizacji przekazywać przedsiębiorstwu wodociągowo-kanalizacyjnemu na podstawie uchwały Rady Gminy podjętej w oparciu o art. 24 ust. 6 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków.
  32. Zapewnić prawidłowe obliczanie średniej liczby etatów dla nauczycieli stanowiących podstawę obliczenia jednorazowego dodatku uzupełniającego dla nauczycieli, stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 roku w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1303).
  33. Zapewnić przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, poprzez:
    - sporządzanie planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości, o którym mowa w art. 25 ust. 2 ustawy;
    - zachowanie terminu określonego w art. 41 ust. 1 ustawy, w ciągu którego należy poinformować nabywcę nieruchomości o terminie podpisania aktu notarialnego;
    - udostępnianie ogłoszeń o przetargu na zbycie nieruchomości, zgodnie z art. 38 ust. 2 ustawy;
    - zapewnienie aktualności operatów szacunkowych nieruchomości będących przedmiotem zbycia, zgodnie z art. 156 ust. 3 ustawy;
    - ustalanie przy sprzedaży nieruchomości w drodze przetargu ceny wywoławczej, w pierwszym przetargu, w wysokości nie niższej niż wartość nieruchomości, zgodnie z art. 67 ust. 2 pkt 1 ustawy;
    - sporządzanie i podawanie do publicznej wiadomości wykazów nieruchomości przeznaczonych do zbycia lub oddania w użytkowanie, najem, dzierżawę lub użyczenie, zgodnie z art. 35 ust. 1 i 1b ustawy.
  33. Określać termin wniesienia wadium przez uczestników przetargu na zbycie nieruchomości, w taki sposób, aby umożliwiał komisji przetargowej stwierdzenie, nie później niż 3 dni przed przetargiem, że dokonano jego wniesienia, zgodnie z § 4 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzenia przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości.
  34. W przypadku wniesienia opłaty jednorazowej za przekształcenie gruntu stanowiącego własność jednostki samorządu terytorialnego udzielać bonifikaty od tej opłaty osobom fizycznym będącym właścicielami budynków

mieszkalnych jednorodzinnych lub lokali mieszkalnych wyłącznie na podstawie podjętej w tym zakresie uchwały Rady Gminy.

35. Zapewnić przestrzeganie postanowień umów cywilnoprawnych w zakresie określania warunków płatności czynszu tytułem najmu/dzierżawy nieruchomości gminnych w wystawianych fakturach oraz w zakresie waloryzacji wysokości czynszu.
36. Dokonać analizy postanowień uchwały Rady Gminy określającej zasady przyznawania i wypłaty diet dla radnych pod kątem regulacji sytuacji wypłaty diet dla radnych za okresy, w których nie odbywała się sesja Rady Gminy lub posiedzenie komisji.
37. Opracować procedury wewnętrzne dotyczące sporządzania, obiegu i kontroli dokumentów księgowych występujących w Urzędzie Gminy Brzeźnio, tak aby określały dokumenty księgowe oraz zapisy w zakresie ich obiegu i kontroli w sposób zgodny z przepisami i stanem faktycznym.
38. Podjąć odpowiednie działania w celu zapewnienia funkcjonowania w Urzędzie Gminy Brzeźnio adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej w celu zapobiegania występowaniu nieprawidłowości stwierdzonych w wyniku przeprowadzonej przez RIO w Łodzi kompleksowej kontroli gospodarki finansowej i zamówień publicznych.
39. Zapewnić należyte monitorowanie procesów związanych z wykonaniem budżetu, podejmując – w uzasadnionych przypadkach – w trakcie roku budżetowego decyzje korygujące pierwotne założenia.
40. **Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy wykonującymi zadania związane z realizacją dochodów podatkowych.**

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Panią Wójt o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby.

Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Ryszard Paweł Krawczyk
Prezes RIO w Łodzi
(podpisane cyfrowo)

Do wiadomości:

Przewodniczący Rady Gminy w Brzeźniu,

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Gminy w Brzeźniu,

aa.